Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5422 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 26/9 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1903 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 19 ՌԱՄԱԶԱՆ 1321 Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5422

درعليه‌ده غلطه‌ده ❁ آرهولك ❁ غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամոնտօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՀՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ինչպէս կը յիշուի, Թիրէպոլուի եկեղեցւոյն պատկանող մեծարժէք Ցայսմաւուրք մը՝ Լոնտոնի Թանգարանին ծախուած էր այս վերջերս, տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդին կողմէ: Կը յիշուի նաեւ թէ, լրագրական հրատարակութիւններէ տեղեկանալով այս իրողութեան, Տնտեսական Խորհուրդը Պատրիարքարանի ուշադրութիւնը հրաւիրած էր անոր վրայ, եւ խնդրած՝ որ այդ կարգի եկեղեցական հնութեանց պահպանման մասին կարեւոր կարգադրութիւն մը ըլլայ:

Պատրիարքարանն ալ նախորդ շաբթու բացատրութիւն պահանջեց այդ Ցայսմաւուրքը ծախողներէն, ու տակաւին յայտնի չէ թէ ի՛նչ պատասխան ստացաւ:

Խնդիրը արդէն իր ստանալիք պատասխանին վրայ չէ: Թաղ. Խորհուրդ մը՝ այդ կարգի ապօրինի վաճառում մը արդարացնելու, մանաւանդ իր օձիքը ազատելու համար հարկաւ կրնայ պատասխան մը պատրաստել ու ղրկել: Խնդիրը հոն է որ, այդ կարգի վաճառումներ կրնա՞ն արդարանալ, նոյն իսկ եթէ բանաւոր (?) պատճառներ,—զոր օրինակ դրամական անձկութիւն, եւայլն,—գոյութիւն ունենան:

Կա՛մ այո՛, եւ կամ ոչ: Եթէ այո՛, այն ատեն ի՛նչ հարկ պիտի մնար բացատրութիւն պահանջելու եւ այդ խեղճ Թաղականներուն հանգիստը վրդովելու: Բնականաբար պատճառ մը ունէին Ցայսմաւուրքը ծախելու, եւ որչափ ատեն որ անոնք հոն են ու մենք հոս, պիտի ստիպուինք հաւատալու իրենց խօսքին: Հակառակը ապացուցանելու համար վերջապէս մինչեւ Թիրէպոլու չպիտի երթայինք: Իսկ եթէ ո՛չ, այն ատեն փոխանակ բացատրութիւն պահանջելու՝ պէտք էր ուղղակի պատասխանատու բռնել այդ երանելի մարդիկը՝ որոնք թէեւ Թաղական, բայց տակաւին չեն գիտեր թէ ուրիշ բան է եկեղեցական հնութիւն մը, ուրիշ բան է զոր օրինակ իրենց յարդանոցին վարատակը եւ ախոռը կապուած ջորին: Առաջինը վերջիններուն պէս հանդիպած մարդուն կողմէ եւ հանդիպած մարդուն չի կրնար ծախուիլ:

Մենք արդէն ըսինք այս մասին մեր մտածումը: Որչա՛փ ալ աննշան, որչափ ալ անկարեւոր բաներ ըլլան, այդ եկեղեցական հնութիւնները պէտք է գուրգուրանքով պահուին աւանդատուններու խորը, եւ ոչ թէ այսպէս չահագործուին ամենահասարակ պատրուակներով: Բանաւոր կամ անհիմն՝ այդ պատրուակները երբեք չեն կրնար ընդունելի ըլլալ, քանի որ մանաւանդ գիտենք թէ ընդհանրապէս ասոր անոր քսակը գիրցնելու համար հնարուած Աքենայութիւններ են միայն:

Կամ ան է որ պէտք է հրաժարիլ եկեղեցւոյ այդ նուիրական հնութիւններէն, եւ կամ ամբողջովին անվթար պահպանել զանոնք: Մենք ամբողջ պահպանելու կողմն ենք, եւ աւելորդ է ըսել թէ Պատրիարքարանն ալ տարբեր չի մտածեր այս մասին: Բայց միայն մտածելով չէ որ կարելի պիտի ըլլար առաջքը առնել այդ վանդալութիւններուն՝ որոնք ընդհանրապէս մութի մէջ կը գործուին, եւ որոնցմէ մեծագոյն մասը գաղտնի կը մնայ:

Իբր ապացոյց մէջ բերեմ նմանօրինակ ուրիշ դէպք մը՝ զոր նամակագիր մը ինծի մատնանիշ ըրած էր այս վերջերս: Խօսքը իրեն կը թողում.—

«Այս առթիւ յանկարծ միտքս ինկաւ անցած եղելութիւն մը որ տեղի ունեցաւ Եւդոկիոյ մէջ: Ս. Մինաս եկեղեցւոյ Թաղականութիւնը եւ նոյն ատենի Գաւառական Ժողովը միաձայնութեամբ կ'որոշեն պարապ գետին մը գնել եւ վրան պանդոկ մը շինել. եկեղեցւոյ պատրաստ ստակը անբաւական գալով գետնին գընման եւ շէնքին շինութեան, ատեն մը սպասելէ եւ տատանելէ վերջ կ'որոշեն եկեղեցւոյ մէջ գտնուած աւելորդ արծաթեղէնները վաճառել. երբ այդ որոշումը կը գործադրուէր, զարմանքով տեսնուեցաւ թէ ի մէջ այլոց խիստ նրբարուեստ եւ հիանալի ձեւով մը շինուած համակ արծաթեայ մեծ ջահ մը կոտրելով պիտի հալեցնեն: Տեղացի շահագէտ մը տեսնելով այս պարագան, արծաթին արժէքին համեմատ նոյնութեամբ գնած եւ Պոլիս բերած է ծախելու համար: Այդ ջահն ալ թանկագին հնութիւն մըն էր:

«Այս անգամ եւս իմացանք թէ կրկին դրամի պէտք ըլլալով, դարձեալ եկեղեցական սրբազան անօթներու եւ հնութեանց վաճառման որոշում տրուած է, հակառակ կարգ մը անձնաւորութեանց առաջարկին, որոնք խնդրած էին միեւնոյն անօթներուն արժէքը վճարելով պահել զանոնք. կ'երեւայ թէ համաձայնութիւն չգոյանալով, մեծ խաչ մը՝ զոր առանց կոտրելու կարելի չէր հալեցնել, ժողովականներէն մէկը ոսկերչին խանութը կը տանի, եւ առանց ժողովուրդին բողոքներուն ականջ կախելու, «մեղքը ինծի թող ըլլայ», ըսելով մուրճի հարուածներով կտոր կտոր կ'ընէ: Նոյն գիշերն իսկ այդ ժողովականը սարսափելի խիթով մը անկողին կ'իյնայ, եւ հակառակ բժշկական դարմաններու, յաջորդ առաւօտ կը չուէ դէպ ի վերին Երուսաղէմ:»

Նամակագիրը կ'աւելցնէ թէ Եւդոկիոյ մէջ տակաւին այս կարգի շատ բաներ ծախուած են ազէտ ժողովականներու կողմէ, ինչպէս ծանրագին վարագոյրներ, հին ձեռագիրներ, եկեղեցական անօթներ եւայլն: Արդէն, կը յարէ, հնագէտներ երբեք պակաս չեն այդ կողմերէն, եւ ամէն կարգի հնութիւններ աժան աժան գնելով դուրս կը հանեն ու կը ծախեն յաճախ անհաւատալի գիներով:

Մենք ըսինք ու կը կրկնենք: Այս ստոր ու գձուձ շահագիտութեանց առաջքը առնելու համար պէտք է բոլոր Վիճակներու մէջ եկեղեցական հնութեանց պաշտօնական ցանկ մը պատրաստուի, որպէս զի իրարու յաջորդող առաջնորդներ կամ ժողովականներ կարենան քննութիւն ընել եւ հասկնալ թէ ի՛նչ պակսած է անոնցմէ, եւ որո՛նց ձեռքով: Այլապէս՝ տակաւին երկար ժամանակ ցաւագին առիթը պիտի ունենանք այս վանդալութեանց տխուր արձագանգը ըլլալու:

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՄԱՏԱԹԻԱ ԳԱՐԱԳԱՇ

(ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐ)

Անհետացող այս մեծ դէմքին վրայ, պիտի գրուի անշուշտ, ձեռնհասներու կողմէ ի վեր հանուելով անոր հմտութիւնը ու գործունէութիւնը, եւ ամէնքս ալ վարպետին մահը պիտի ողբանք ու հիանանք անոր վրայ, որ խորունկ հասկցողը ու ջերմ պաշտպանը եղած էր այն լեզուին որ ասկէ տասնըհինգ դար առաջ ծաղկած, ու հիմակ ալ սկսած էր կանոնաւորապէս ուսուցուիլ մեր դպրոցներուն մէջ, շնորհիւ իր շինած գրքերուն:

Պակասը, սակայն, պիտի մնայ Գարագաշեանը յատկանշող գիծերէն այն յատկութեան, որ զինքը Հայր կոչել տըւած էր, այս բառին ամէնէն ընդարձակ առումովը, ու ատիկա իր աշակերտները միայն գիտցած կրնան ըլլալ:

Ու ես, անոնցմէ մէկը, որ իմ դասատուներուս մէջ բարեբաղդութիւնը ունեցած եմ Գարագաշն ալ տեսնելու, այսօր, իր մահէն ետքը, երբ յարգանքի ու երախտագիտութեան նշան, կուզեմ այդ կէտը ծանօթացնել հասարակութեան:

* * *

Կեդրոնականի մէջ, ուր բարձրագոյն երկու կարգերուն տրուած էր անոր ուսուցանելու շնորհը, մենք, դեռ չհասած այնտեղերը, արդէն անուշ վերաբերում մը ունէինք այդ բարի դէմքով պզտիկ ծերուկին որ միշտ դասարան կ'երթար կամ անկէ Տեսչարան կը դառնար՝ շրջապատուած իր աշակերտներէն որոնք յայտնի կ'ընէին զայն սիրելնին:

Ու երբ ատեն անցնելէն ետքը, կարգը մեզի եկաւ զայն վայելելու, արդէն առաջին դասէն խոր տպաւորութիւն մը գործած էր վրանիս. եւ այն կարգը որ բոլոր դասատուներուն սարսափը եղած էր, հմայուած էր անոր ներկայութենէն ու ճիկ մը իսկ չհանուած:

Իր ամբողջութեանը, դէմքին, աչքերուն, նայուածքին ու խօսուածքին մէջ, անանկ անուշութիւն մը կար, որ քեզ կը թովէր, ու զգացում մը, որուն համար չպիտի կրնայիր ըսել թէ յարգա՞նք էր թէ սէր, պատկառա՞նք թէ ազատանք, քեզի կը գամէր գրասեղանին վրայ, աչքերդ յառած իրեն, ջանալով բառ մը չփախցնել:

Հազիւ դասարանէն ներս մտած, մէկը իր հովանոցէն, միւսը իր գլխարկէն ու մէկ ուրիշը, ձեռքի ծրարէն, որ վեցնոց ծխախոտի տուփ մը կ'ըլլար կարմրով ճերմակ թաշկինակի մը մէջ փաթթուած, կը թեթեւցնէինք:

Դանդաղ քայլերով կ'երթար իր տեղը, պտտցնելով իր անուշ նայուածքը մեր ամէնուս վրայ, մինչ մենք անձայն, քիչ մը աւելի կը մօտեցնէինք գրասեղանները, լսելու համար, բարձր խօսելով յոգնելէ ազատելու համար զինքը:

Իր պաշտած ու լաւագոյն ներկայացուցիչը եղած Ե. դարու արտադրութիւններն էին իր դասերը, համեմուած բացատրական ընթերցանութիւններով: Եթէ երբեք, աւա՜ղ, բաղդը չունեցանք զինքը աւելի լայն շրջանակի մը մէջ վայելելու ու երիտասարդ տարիքի մը հանդիպելու, կրնամ ըսել, առանց չափազանցութեան, թէ նորէն կրցաւ իր առաջադրած նպատակին հասնիլ, օգտակար ըլլալ:

Ու եթէ այսօր քիչ մը կը հետաքրքրուինք, գիտենք, այն լեզուն որուն ընդհանրացած սովորութիւնով մը «մեռեալ», «գրաբար» կ'ըսեն, Գարագաշի անձին մէջ պատկերացող այն խորունկ [illegible] զուէր մեր աչքին:

Ու կը կարծեմ որ այս խոստովանութիւնը բաւական պիտի ըլլար Գարագաշի դէմքին վրայ բերելու գոհունակութեան ժպիտ մը, ու պիտի կրնար մեզ իր աշակերտները կոչել:

Հակառակ՝ ծրագրին մէջ միայն գրաբար լեզուն գրուած ըլլալուն, ան, իբր բարի Հայր, իբր վարդապետ, իր ճշմարիտ առումովը, յաճախ շեղումներ կ'ընէր, ու կը խօսէր մեզի խրատող, յորդորող, բարի հօր մը շեշտերով, այնտեսակ բաներու վրայ, զորս կեղծ-բարոյականի շրջանակին մէջ չէ կարելի սեղմել:

Մարդերու ու իրերու այն խորունկ ըմբռնումը, որ երբեմն իր դէմքին վրայ ջախջախիչ հեգնող ժպիտ մը կը գծէր, հասկցուցած էր իրեն թէ այսպէս չարժելով կրնար դիտողութիւններու տեղի տալ, ու անակնկալ տեսչական այցելութեան մը միջոցին, խօսքը կը դարձնէր Փաւստոսին կամ Զենոբ Գլակին վրայ:

Այս պարագաները, որոնք ուրիշ դասատուի առթիւ կրնային տարբեր նըկատումներ առեղծել տալ մեզի, ընդհակառակը աստիճան մը եւս կ'ամրապնդէին մեր սէրը անոր նկատմամբ, որու կեանքը ամբողջ անկեղծութիւն ու բարութիւն եղած էր, եւ որ դժբաղդութիւնը ունեցած էր չհասկցուելու գէթ այս մասին:

Դասերուն օրերը, անհամբեր սպասումի վայրկեաններ կ'անցընէինք, դասարանէն տեսչարան անընդհատ երթեւեկներ, տեսնելու համար թէ եկա՞ծ է, ու երբ դասարան մտնէր, շուրջն էինք ամէնքս ալ, կարգաւ ձեռքը համբուրելով կ'առաջնորդէինք իր տեղը:

Օր մը իմացանք թէ անոր յաջորդ մը ընտրուելու վրայ է. բժիշկներու պատուէրին համեմատ ստիպուած ըլլալով ձըգել ամէն աշխատութիւն:

Առաջին տարին, հարցուցինք, ու երբ հաստատական պատասխանը առինք իրմէ, ամբողջ դասարանը, տխուր, շատ տխուր իրականութեան մը առջեւ գտնուելու պատրաստութեանը տակ, խնդրեցինք իրմէ որ ամէնուս ալ մէյ մէկ յիշատակ տայ, իր ձեռագիրովը:

Ու այդ մտացկոտ մարդը, մեր բաղդէն, յաջորդ դասին, բերած էր ամէնուս ալ մէյ մէկ հատ իր այցաքարտերէն, վրան, ձեռքովը բան մը գրուած:

Ինծի տրուածը, զոր մասունքի մը պէս կը պահեմ, կը կրէր սա խօսքը.
«Առաքինութիւն եւ բարութիւն ազատ են ի մահուանէ:»

Այն օրը, ճշմարտապէս յուզուած էինք, երբ կարգով ձեռքը համբուրելէս ետքը, առաջնորդեցինք զինքը տեսչարան:

Ալ դպրոցին մէջ չտեսանք զինքը:

Երկու երեք տարի ետքը, երբ ալ շրջանը աւարտած էր, Թաքսիմի մարգաբոնին պատին տակէն կամաց կամաց քալող ծերուկի մը դէմքը սիրտս արագ արագ տրոփել տուաւ. Գարագաշն էր. մօտեցայ, գլխարկս հանեցի ու կուշտ համբոյր մը իր ձեռքին...:

Ճանչցուցի ինքզինքս, ու թերեւս հաճոյք պատճառելու համար, յիշել ձեւացուց, ու քայլերս չափելով իրեններուն՝ բաւական տեղ գացի հետը:

Հեռուէն հեռու լսեր էի թէ ա՛լ բոլորովին ուշակորոյս վիճակի մը մէջ կը գտնուի. այս ամառ էր, յունիսի վերջերը, իրիկուն մը, չիտակ ճամբուն վըրայ, յանկարծակի եկայ. «սէտիա»յի մը մէջ Գարագաշը, գիշերնոցով ու գլուխը գդակ մը, կը տանէին:

Անմիջապէս փոխեցի ուղղութիւնս, ու հետեւեցայ. առաջին վար դրուելուն կը մօտենայի, բայց չկրցայ քալս առնել. իր երբեմնի անուշ նայուածքին ու բարի դէմքին տեղ, աւա՜ղ, անորոշ նայուածքով ու վախ պատճառող դէմքով ծերուկի մը առջեւ էի. չհամարձակեցայ իսկ ձեռքը ուզելու, ու բեռնակիրներէն իմացած բոլորովին ուշակորոյս ըլլալը, մեծ դժբաղդութիւն մը կրածի պէս ընկճուած, տուն գացի:

* * *

Ու հիմակ որ ալ վերջնականապէս բաժնուած է մեզմէ, ու կը հանգչի հո՛ն, որուն մէջ առջի վայրկեաններուն խառնուած էր անհարկի որակումներով եւ բացատրութիւններով, եւ որոնց ապահով իր ջախջախիչ հեգնող ժպիտը պիտի կրնար ներկայացնել իր կենդանութեանը, իր անմահ յիշատակը, որ կ'ապրի բոլոր զինքը ճանչցողներուն ու հասկցողներուն քով, ինծի կրկնել կու տայ, ու կը դարձնեմ իրեն այն խօսքը, որ ամէնէն աւելի իրեն կը յարմարի.
«Առաքինութիւն եւ բարութիւն ազատ են ի մահուանէ:»

Բերա ՄԱՏԹԷՈՍ ԵՐԷՑԵԱՆ

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐ

Թէ՛ շուկայի եւ թէ մեր ընկերական միջավայրի խօսակցութիւնները անհամ ու անօգուտ, ապականութիւն կը բուրեն: Անարժէք բանի մը վրայ ժամերով խօսիլ ու յոգնիլ, անօգուտ խնդրով մը օրերով հասարակութիւնը զբաղեցնել թէ՛ շուկայի եւ թէ տան մէջ, մինչ ծաղրը, բամբասանքը տեսակ մը արուեստ դարձնել, ահա աս է եւ եղած է տարիներէ ի վեր ընդհանուր նկարագիրը մեր Ատանացիներուն:

Ասոր միացուցած ընտանեկան հանգիստը խանգարող այդ սոսկալի միքրոպը,— խաղամոլութիւնը, ալ երեւակայեցէք մեր արդի սերունդին բարոյական վիճակը:

Մանաւանդ դաս մը մարդիկ կան մեր մէջ, որոնք քիչ շատ բարեկեցիկ, մինչեւ իրիկուն շուկան կը թափառին ասոր կամ անոր խանութը, սուտ զրոյցներ հանելով հրապարակին վրայ թէ այսինչ վաճառականի գործը քայքայուած եւ այսինչն ալ քայքայուելու վրայ է: Պարկեշտ եւ խոնարհ անձերու պատիւը իրենց ձեռքը խաղալիկ դարձուցած են: Այսօր խոնարհ ընտանիքի մը աղջկան վրայ է որ կը խօսին, վաղը անտարակոյս հեզաբարոյ պատանիի մը կացութիւնը պիտի ծաղրեն:

Շուկայէն երբ տուն վերադառնանք, մինչ միեւնոյն ապականութեան կը հանդիպինք: Ես կ'ըսեմ որ խօսակցելու կերպը չենք գիտեր. մեր ամէնէն հաճելի խօսուածքը Իզմիրի վիճակահանութեան վրայ կը դառնայ երկար ժամեր, օգտակարոց [illegible] մեր մտքին մէջ:

Կանանց խօսակցութիւնը արդէն բաղնիքի, նշանտուքի խօսակցութենէն անդին չանցնիր: Մանաւանդ օրիորդները ընկերութեան մէջ երկու խօսք ընելու անկարող են: Շատ ցաւալի է սակայն: Հազիւ 13-14 տարեկան՝ կը խլուին իրենց դրախտ եղող դպրոցական յարկէն եւ կը դատապարտուին իրենց անձուկ տափակ միջավայրին մէջ, զուրկ, բարեկարգութենէ մոռցած ինչ որ սորված են, կ'ապրին՝ եթէ ապրիլ ըսելով ասի կը հասկնանք:

Ի՞նչ օրինակ կ'ուզենք որ առնեն մեր ուսանողները այս կերպ բարք ու վարքէն, ծնողքի ծաղրանքներէն, տան խոհանոցի անկարգութենէն ու առտնին անբարոյականութենէն:

Ի՞նչ բարի օրինակ պիտի առնեն պզտիկները այդ կարգ մը անգութ ծնողքէն, որոնք գործի ու զաւկի տէր, քիչ մը բան կ'ուտեն չեն ուտեր՝ կը վազեն սրճարան, ուրկէ՝ կնկան ձեռքէն խուսափած ըլլալնուն:

Անել ուղի մըն է մեր ընտանեկան կեանքը. ստոյգ է որ գործի մարդ չունինք. դաս մը խոճեր կան որոնք շատ քիչ եկեղեցի եւ այս կարգի հանրային բաներու վրայ իրենց ամբողջ կեանքին մէջ չեն յոգնեցուցած միտքերնին: Ուրիշ դաս մըն ալ ունինք մեծ մասամբ կանանց սեղանի յաճախողներ, որոնք քէֆերնին չը խանգարելու համար տարուան մը ընթացքին մէջ մէկ անգամ գէթ եկեղեցի կամ [illegible]

Միակ դարմանը ընտանեկան այս կեանքին, պարզապէս վտարել է մեր ընկերութենէն հեգնութիւնը ու ծաղրանքը. ջանանք որ նոր կարգապահութիւններ մտցնենք մեր տուներէն ներս, խօսելու կերպը սորվելու եւ ուսումնասիրելու ջանանք: Ա՛լ ձգենք մէկդի սա բաղնիքի, նշանտուքի անհամ խօսակցութիւնը. խօսակցութեան սիրուն նիւթեր մէջ բերելու աշխատինք:

Տ. Ց. ՊԶՏԻԿԵԱՆ

Ատանա

ԴՊՐՈՑԷՆ ՎԵՐՋԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Ա

Նրբաբուեստ վայելչութիւնով կազմաւորութիւն մը կը յատկանշէր Տիրանը՝ իր տեսած տասնըհինգ գարուններուն մէջ: Պատանեկան համակրելի փափկութիւն մը, իր բովանդակ գեղադիմութեան հետ միանալով՝ առաջ բերած էին ազնուոր մանչ մը, իր ամէնէն մաքուր, ամէնէն անկեղծ ու ամէնէն պարզ իմաստովը: Անոնցմէ էր Տիրան՝ որոնց դէմքէն, առանց հոգեբան մը եւ կամ դիմագէտ մը ըլլալու, կրնաս գուշակել թէ ազնուութիւն մը կայ անթեղուած իրենց սրտին մէջ ու չես գիտեր ի՛նչ [illegible] մը իրենց դիմագծութեան վրայ:

Դրացնութեան պատճառաւ, Տիրան պզտիկուց ի վեր ընկերակից եւ շատ անգամ ալ խաղակից եղած էր Կարապետ աղայի աղջկան՝ Սաթենիկի՝ որ շնորհալի, գեղանի եւ պատանիի մը սիրտը ու համակրութիւնը գրաւելու չափ թովիչ էր:

Կարապետ աղա եւ Տիրանի հայրը Համբար աղա, սկիզբէն ի վեր դուռ դրան վրայ դրացի ըլլալով մէկտեղ, մտերիմ բարեկամներ ալ էին իրարու: Իրենց մէջ ընտանեկան այցելութիւններ յաճախադէպ էին, այնպէս որ, օր չէր անցներ որ անոնք իրարու չայցելէին: Ընտանեկան այս սերտ յարաբերութեանց մէջ, բնականաբար, Տիրան ու Սաթենիկ ալ անմաս չէին կրնար մնալ:

Տիրան եւ Սաթենիկ, երկուքն ալ մօտակայ Թաղային երկսեռ վարժարանը կը յաճախէին: Ամէն առտու, դպրոց երթալու ատեն, իրարու ձայն կուտային եւ կամ ճամբան կը հանդիպէին ու անուշ անուշ, անմեղուկ խօսակցութիւններով վարժարան կը հասնէին: Տիրան, իբր մեծ եղբայր մը, ամէն ատեն, եւ մանաւանդ օդը գէշ եղած օրերը, պէտք եղած հոգածութիւնը չէր խնայեր Սաթենիկին համար, որ եղբայր մը ունեցած չըլլալու դժբաղդութիւնովը, քրոջ մը խանդոտ գուրգուրանքը կը տածէր անոր նկատմամբ եւ եղբօր մը չափ զայն կը սիրէր:

Երբ իրիկուն կ'ըլլար, այս երկու դըպրոցականները, մինչեւ դպրոցէն տուն դառնալնին՝ օրուան անցքերուն վրայ կը խօսակցէին: Մանչերու դպրոցը անցած դարձածը, օրը օրին, Սաթենիկ գիտէր եւ իրենց դպրոցը եղածներն ալ Տիրանի կը պատմէր:

Վարժարանին մէջ Տիրան ու Սաթենիկ բարձրագոյն կարգերու կը վերաբերէին: Այս կարգերը աշխարհագրութեան դասը միասին կ'առնէին: Տեսակ մը զուգադիպութիւնով, բարեբաղդաբար երկուքն ալ յաջողակ էին իրենց դասերուն մէջ եւ իրենց նիշերը շատ չէին տարբերեր իրարմէ, որով իրարու նախանձելու պատճառ մըն ալ չունէին:

Մէկ տարուան մէջ ընթացաւարտ եղան երկուքն ալ, նոյն աստիճանի վկայականներով: Ամավերջի ուսանողական հանդէսը լմննալէն յետոյ թեւ թեւի մըտած տուն վերադարձան, համբուրեցին իրենց ծնողքին ձեռքերը՝ ու պտոյտի գնացին:

Տիրան տեսակ մը տխրութիւնով համակուած էր այն օրը, իսկ Սաթենիկ [illegible] զուարթ էր եւ այնչափ հարկ էր գործի աշխարհը մտնել, քանի որ Համբար աղա կը հակառակէր իր զաւկին, աւելի բարձր վարժարանի մը մէջ ուսումը շարունակելուն: Սաթենիկի կը պատմէր թէ ո՜րչափ ծանր էր իրեն համար այս աստիճան թերի մնալ ուսման մէջ, եւ ուսումը շարունակելը հաստատապէս մտադրած ըլլալը յայտնելով՝ խորհուրդ կը հարցնէր անոր: Սաթենիկ շարունակ ապահովցնելով զինքը, տարբեր նիւթի մը անցնիլ կ'ուզէր՝ մինչդեռ Տիրան ալ խօսքին կապը ձեռքէ ձըգել չէր ուզեր:

— Է՛հ, ըսաւ Սաթենիկ, ձեռքովը Տիրանին ուսը ծեծելով, կ'երեւի թէ արձակուրդի այս տաք եւ անտանելի օդին ուրիշ խորհելիք կամ խօսելիք բան չի գտար: Ըսէ՛ տեսնեմ, ի՛նչ զգացում եւ տպաւորութիւն կրեցիր՝ երբ որ երկուքս, քով քովի, բեմին վրայ տեսար...:

— Սաթե՛ն, ինչո՞ւ զիս մտիկ ընել չես ուզեր: Եթէ հիմակուընէ պէտք եղածը չխորհինք եւ չծրագրենք, թերեւս վաղը յանկարծակի հայրս զիս խանութ կը կանչէ. ի՞նչ պիտի ընեմ այն ատեն: Արձակուրդը բան մը չէ, կ'անցընենք, բայց վե՞րջը: Ես չեմ ուզեր որ հիմակուհիմա, իմ տասնըհինգ տարեկան հասակիս մէջ, գործի սկսիմ անմիջապէս:

—Սիրելիս, այսօր շատ տարօրինակ կը տեսնեմ քեզ, ոչ մէկ ատեն այսքան մըտածկոտ վայրկեաններ անցընելդ գիտեմ: Դպրոցէն դեռ նոր ազատեցանք, վաղուան կամ երկու ամիս ետքուան ընելիքիդ վրայ ինչո՞ւ այժմէն գլուխ կը յոգնեցնես: Հարցումիս պատասխանը կը պահանջեմ:

Աս ըսելով Սաթենիկ պատանիին ձեռքը ուժգին սեղմեց: Տիրան ուշաբերելու

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (ՁԳ)

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՍԷՐ

Ը.

— Լիւսի պատասխանե՞ց ձեզի...

— Թէ Բօլ հաճոյ չի թուիր իրեն:

Տիկին տը Ֆոնթընէյ գլուխը ծռեց կուրծքին վրայ, ու անձկալից, պահ մը լուռ մնաց: Ի՜նչ զարմանալի մտահոգութիւն Արմանը մղած էր նմանօրինակ հետազօտութիւն մը ընելու, որուն ինք ձեռնարկած էր: Զինքը առնչող միեւնոյն նախանձի զգացումն չէ՞ր հետապնդած զայն: Մինչ կոմսուհին ջերմապէս կը փափաքէր գիտնալ թէ Բօլ կը խորհէր Լիւսիի վրայ, ասդին Արման ալ եռանդով կը հետազօտէր թէ Լիւսի չէր համակրած Բօլի: Տիկին տը Ֆոնթընէյ միտքը դնելով Արմանը մինչեւ հեռուները մղելու, ըսաւ.

— Բօլ ալ նոյն բանը ըսաւ այս իրիկուն: Բայց վհատած չէ Լիւսիի հաճոյական հեզնութիւններէն: Մտադիր է Լիւսիով զբաղիլ. կը յուսայ որ յարատեւութեամբ պիտի յաջողի համոզել զայն: Իմ օժանդակութիւնս խնդրեց եւ ես ալ հաւանեցայ:

Արմանի դէմքը կծկուեցաւ, դիմագիծերը բիրտ կերպարանք մը առին եւ դաժան ձայնով մը ըսաւ.

— Թերեւս աւելի լաւ կ'ըլլար, եթէ երբեք չէզոք մնայինք այդ գործին մէջ... կարծեմ թէ սանտիրուհիի մը պարտքը իր հիւրերուն հանդարտութիւնը ապահովելն է: Ձեր տունը հրաւիրեցի՞ք Օր. Անարիմոնը, որպէս զի ձեր բարեկամներուն միջոցաւ ամուսնացնէ՞ք զայն:

— Չեմ կարծեր որ Բրավան տաղտուկ ազդէ անոր: Լրջօրէն նկատի չէ առած Բօլի բացարձակ խնդրանքը, բայց կրնայ ըլլալ որ ի վերջոյ փոխուի իր տպաւորութիւնը: Հազուադէպ չէ տեսնել մանկամարդ աղջիկ մը որ երկար ատեն «ո՛չ» ըսէ, յետոյ «այո՛»ի դառնալու համար:

—Չեմ կարծեր որ Լիւսի ձեր քուզէնէն լաւագոյն մէկը կարենայ գտնել...

—Հաճոյ չի թուիր անոր... կ'ըմբռնեմ որ այդպէս ըլլայ, քանի որ հաճոյանալու բան մը չունի բնաւ: Թեթեւսոլիկ է, շարունակ զբաղած իր անձով, պչրասէր ու կնոջ մը պէս ունայնամիտ... Ինչպէս կ'ուզէք որ Օր. Անարիմոնի ամուր նկարագիրը, անդողդոջ եւ հաստուն միտքը յարմարի այդ զաղփաղփուն ու անհաստատ բնաւորութեան հետ... Բայց եթէ ամուսնային, Օր. Անարիմոն պիտի ըլլար առաջնորդը, խորհրդականը, տէրը, էրիկ մարդը վերջապէ՛ս...

— Շա՛տ լաւ, թերեւս ասոր մէջ մասնաւոր հաւանականութիւն մը ըլլայ երկուքին երջանկութիւնը ապահովելու...

— Օ՜հ, կ'աղաչեմ մեր ընտանիքին մէջ մի՛ ընէք այդ ամուսնական փորձառութիւնները:

— Սակայն չէ՞ք խորհիր թէ Լիւսի ամուրի պիտի մնայ: Եթէ Բրավան չըլլայ, ուրիշի մը հետ պիտի ամուսնանայ:

Այս բառերուն վրայ Արմանի դէմքը այնքան մթագնեցաւ որ կարծես թէ ամբողջ արիւնը սիրտը խուժած էր: Մութ փայլով մը շողացին աչքերը: Ետին դարձաւ, իր դիմագիծերուն այլայլումը ծածկելու համար: Լուռ ու անշարժ մնաց ստուերին մէջ: Չէր կրնար խօսիլ: Կոկորդը չորցած ու շրթունքները դողդողջուն էին:

— Անտարակոյս իրեն հաճոյ թուող մէկու մը պիտի հանդիպի, շարունակեց տիկին տը Ֆոնթընէյ: Ո՞վ գիտէ թէ անիկա Բօլի չափ արժանիք պիտի ունենայ, որ հակառակ իր անկատարութեանց, պատուական երիտասարդ մըն է... Չէ՞ք ուզեր ինծի միանալ, Լիւսին համոզելու համար:

Արման ճիգ մը ըրաւ ու պատասխանեց.

— Ո՛չ:

Կոմսուհին իր ամուսնոյն մօտեցաւ ու նայուածքը սեւեռելով անոր վրայ, ըսաւ.

— Նեղացուցի՞ ձեզ, ամուսնական այդ ծրագրին վրայ խօսելով:

— Ինչո՞ւ համար չահագրգռուիմ ատոնցմով:

Դառն ծիծաղ մը ունեցաւ Արման, ու յարեց.

— Եթէ երբեք գիշերօթիկ փոքր աշակերտուհիի մը տեղ դրած էք Օր. Անարիմոնը, հակառակ իր կամքին ամուսնացնելու համար սիգաճեմ երիտասարդի մը հետ, կը սխալիք: Անիկա ուզածը միայն պիտի ընէ:

— Բայց անշուշտ պիտի ընէ այն բանը՝ զոր պարտի ընել:

— Համոզուած եմ այդպէս ըլլալուն:

(Շարունակելի)

պէս բան մը եղաւ եւ լռեց։ Աղջիկը Տիրանի երես ու ծնօտի պղուամաղը չօշափելով քաղցր նայուածք մը ձգեց անոր վրայ։

— Բան մը ըսել տալ կ'ուզես անպատճառ, չեմ հասկնար սակայն թէ ինչ։ Հանդէսին փառաւորութիւնը այն ատեն խորհրդաւոր տպաւորութիւն մը բրած էր վրաս որ հանդէսի անցքերէն ուրիշ բան չեմ յիշեր՝ բայց եթէ միայն մէկ մեղմութ՝ որ ինծի կ'ուղղէիր։ Անշուշտ շատ նախանձելի դիրք ունէինք, հէ՞...

Սաթենիկ լռեց. յայտնի էր թէ խօսք մը կուլ տուաւ։

Տիրան կանխեց զայն։

— Ինչ զգացիր, հարցուց։

— Մեր այս օրուան հանդէսին մէջ իմ կրած տպաւորութիւնս սա՛ եղաւ որ, պատասխանեց Սաթենիկ, այս հանդէսը կարծես թէ քեզի եւ ինծի համար սարքուած էր. ես քու վրադ կը խորհէի միշտ։

— Ինչ խորհեցար տեսնեմ։

— Շատ դառն կուգար ինծի այս բաժանումը, որ կրկնակի կը հարծեմ։ Նախ որ այսչափ տարիներէ հետէ յաճախած, գրեթէ մեր տունը համարուող վարժարանէն բաժնուեցանք. եւ յետոյ՝ իրարմէ ալ։ Հոս հօրդ գործին մէջ մնաս եւ կամ ուրիշ տեղ մը երթաս, վերջապէս իրարմէ պիտի հեռանանք, խիստ քիչ անգամ զիրար տեսնելու պատեհութիւնը ունենալով, եթէ հոս մնաս՝ հազիւ թէ օրը մէկ անգամ, իսկ եթէ հեռու երթաս՝ աւելի ալ։

—Կը կարծե՞ս թէ մտերմութիւնը միշտ անձով տեսակցութեան մէջ կը կայանայ։ Հեռաւոր բարեկամութիւն, մտերմութիւն չըլլա՞ր։ Նամակները ինչ են։ Քու կարծածդ եթէ ճիշդ ըլլար՝ այն ատեն ամէն մարդ իր տեղը պիտի մնար եւ դատապարտելի լճացումով մը, առաջդիմութիւն չպիտի ըլլար բնաւ։ Երթալու փափաքիս կը հակառակի՞ս ուրեմն։

Սաթենիկ կարմրեցաւ։

Պատասխանը հաստատական կամ ժխտական՝ բացատրութիւն կը պահանջէր, եւ առաջինին կամ երկրորդին բացատրութիւնը սիրային խոստովանութիւն մըն էր բացարձակապէս։

Պահ մը խորհելէն յետոյ.

— Երթալով խղճահարութիւն մը չը պիտի՞ ունենաս, թէ՝ զիս հոս մինակ կը թողուս եւ դուն ալ մինակ կը մնաս։

— Ո՛հ, անտարակոյս, բաժանումը շատ դժուար պիտի ըլլայ, մանաւանդ երկուքիս համար, կը զգամ այժմէն, բայց ինչ կրնամ ընել։

Սաթենիկ՝ գունատեցաւ բոլորովին եւ ա՛լ բան մը չկրցաւ ըսել։

Քիչ մը ատեն սակայն քալեցին երկուքն ալ։

Տիրան որչափ որ ալ ինքզինքը հանդարտ կը կեղծէր, սաստ հետ մէկտեղ իր մտքին մէջ ալ սիրոյ ու գաղափարի կռիւը արթնցած էր։ Սաթենիկ մինչեւ որ խօսքը հոս բերաւ, Տիրանին կողմէ հրահրում չգտնելով՝ կիսատ ձգեց։

Ժամանակն էր որ երկուքն ալ իրենց սրտերու փոխադարձ ձգտումները խոստովանէին իրարու։

Շ. Գարահիսար ԳԱԳԻԿ ՕԶԱՆԵԱՆ

(Մնացեալը յաջորդով)

Արտաքին Լուրեր

Նախարարական ծրագիր. — Հարաւային նահանգներ. — Ծերակոյտին մէջ. — Առեւտրական պայմանագրութիւն։

Հռոմ, 5 դեկտ. — Կէս-պաշտօնական լրագիրները կ'երեւայ թէ պաշտօն ստանձնած են չափաւորել այն շատ փայլուն յոյսերը զորս նախարարական յայտարարութիւնները առաջ բերին Իտալիոյ հարաւային նահանգներուն մէջ։ Նոյն թերթերը դիտել կու տան իրապէս օգտակար աշխատութիւնը յունուարին պիտի սկսի, վասն զի նախ պէտք է քննել Նախորդ նախարարութեան տնտեսական ու վարչական հանգամանք ունեցող յանձնառութիւնները։ Նախորդ դահլիճը ընդունած է զանոնք, բայց ուղղակի ծրագրին գործադրութիւնը մէկ կողմէ ծախքերու յաւելում եւ միւս կողմէ ալ հասոյթներու նուազում առաջ պիտի բերէ, հարկ է լաւ սահմանել հաշիւները։ Ուրեմն պէտք է սպասել գանձային նախարար Պ. Լուծաթիի ելմտական ծրագրին՝ ելմտացոյցին իսկական վիճակը հասկնալու համար։ Մինչեւ որ ասիկա ըլլայ, Ծնունդի արձակուրդէն առաջ պիտի քուէարկուի ելմտացոյցը եւ այն ծրագիրները որոնք երկար վիճաբանութեանց պատճառ չեն ըլլար։

— Ծերակոյտին մէջ Նախարարական յայտարարութեան վիճաբանութիւնը կատարուեցաւ միայն Բէլլու զօրավարին մէկ ճառովը եւ Պ. Ճիոլիթթիի կարճ պատասխանովը։ Բանաձեւ չներկայացուելով քուէարկութիւն չկատարուեցաւ։ Բէլլու զօրավարին քննադատութիւնները դաշտային աւելի Նախորդ Նախարարութեան կը վերաբերէին։ Բէլլու զօրավարը յայտարարեց թէ Պ. Ճիոլիթթի պատճառ եղած է Ռուսիոյ կայսեր Հռոմ կատարելիք ուղեւորութեան յետաձգուելուն։ Նախարարապետը հակառակը պնդեց. նաեւ մերժեց այն խօսքը թէ այդ յետաձգումը իր ազդեցութիւնը ունեցած ըլլայ Բարիզի հանդէսներուն վրայ որոնք այնքան շքեղութեամբ կատարուեցան։

— Փութով առաջ կը տարուին Իտալիոյ եւ Աւստրիոյ միջեւ առեւտրական ռամեայ պայմանադրութիւն մը կնքելու համար կատարուած բանակցութիւնները, բայց այս օրերս մեծ դժուարութիւններ ծագեցան, մանաւանդ գինիներու խնդրոյն համար։ Իտալացի պատուիրակները, սակայն, ամէն ջանք պիտի ընեն, որպէսզի մաքսային պայքար մը տեղի չունենայ, նոյն իսկ ամէնէն կարճ միջոցի մը համար։

— Պէթթօլօ ծովակալին եւ Ավանթի լրագրին տնօրէն Պ. Ֆերրիի դատը, կաղամարներու ճակատամարտէն ի վեր, կը շարունակէ իր սովորական ընթացքը։ Նաւատորմին համար քննութիւն կատարելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը, որ Պ. Ֆերրիի յարձակումներէն ետքը կազմուեցաւ, ծանր որոշում մը տուաւ՝ այն է դատական իրաւունք պահանջել նախարարութենէն։ Ցանձնաժողովը ուզեց հարցաքննել յանձնառուները եւ գործարանի տնօրէնները՝ տեղեկութիւններ կամ բացատրութիւններ ստանալու՝ գրենանոցներու մէջ գործուած զեղծումներու մասին, բայց հրաւիրուած անձերը չներկայացան եւ նոյն իսկ պատասխան ալ չտուին։ Ընկերվարականները բնականաբար այդ մերժումը ապացոյց մը կը նկատեն Պ. Ֆերրիի ամբաստանութեանց ճշմարտութեան։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

Տագնապը. — Գործաւորական խնդիրը. — Աւազակութիւն մը. — Պաճարախտ. — Եոհաննեսպուրկի մէջ։

Բարիզ, 5 դեկտ. — Եոհաննեսպուրկի մէջ անսովոր անապահովութիւնը եւ գործաւորներու խնդիրը սա՛ դէպքին պատճառ եղան։ Դիմակաւոր մարդեր կողոպտեցին Ռոպինսընի Պանքի տնօրէնը եւ երեք հազար անգլիական ոսկի չորթեցին։ Իբրեւ թէ ասիկա բաւական չէր, Պլէմֆոնթէյնի մէջ հաւաքուած առողջապահական Խորհուրդը, որ պաշտօն ունի դարմաններ գտնել պաճարախտին դէմ, յուսահատ որոշումներու յանգեցաւ։ Ինչպէս յայտնի է, այդ ախտը այնքան ճարակած է որ Օրանժի եւ Թրանսվալի բոլոր անասունները փճացնելու վտանգ կը սպառնայ։ Տոքթ. Քոխ յայտարարեր է թէ պաճարախտը պիտի ճարակի ամբողջ հարաւային Ափրիկէի մէջ եւ թէ իր կարծիքին նայելով միակ դարմանն է չխնայել ներարկումը՝ որ դարձեալ շատ մը կորուստներու առաջքը պիտի չկրնայ առնել։

— Եոհաննէսպուրկի անգլիացի վաճառականներուն սենեակը միաձայնութեամբ քուէարկեց թէ պէտք է չինացի գործաւորներ ներածել հարաւային Ափրիկէ՝ օրինական սեղմումներով։ Առեւտրականները յայտարարեցին թէ երկրին բարգաւաճումը միայն հանքերու շահագործումէն կախում ունի եւ թէ առեւտրական կացութիւնը շատ տագնապալից է, որով կարելի չէ սպասել։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ծովային նախարարութեան ծրագիրները. — Պ. Պ. Ռուզվէլթ ու Հաննա. — Անգլիա ու Մ. Նահանգներ.

Նիւ Եորք, 5 դեկտ. — Ծովային նախարարութիւնը կ'առաջարկէ Խորհրդարանին որ նաւատորմի սպայակոյտ մը կազմուի, Կուամու Միաւէյ կղզիները եւ Սուպիկի նաւահանգիստը ամրացուի, այդ վերջին նաւահանգիստին մէջ նաւային կայան մը հաստատուի եւ նորոգութեան աւազաններ՝ Օլոնկաբոյի մէջ՝ Փիլիպպեաններու։ Ծովային նախարարութիւնը արտօնութիւն կը խնդրէ ամէն տարի նոր նաւեր շինելու, քանի մը նաւեր նոր դրութեան համաձայն նորոգելու եւ բոլոր մարտանաւերուն մէջ անթել հեռագրի գործիքներ զետեղելու։

— Պ. Ռուզվէլթի եւ հանրապետական յանձնաժողովին նախագահ Պ. Հաննայի յարաբերութիւնները խզուելու վրայ են։ Երէկ խորհրդակցութիւն մը ունեցան՝ կարելի եղածին չափ կարգադրելու իրենց կուսակցութեան անհամաձայնութիւնը։ Այդ միջադէպը իր կարեւորութիւնը ունի, վասն զի Պ. Հաննա ամէնէն մեծ ընտրողն է հանրապետական կուսակցութեան։ Պ. Հաննա էր որ ընտրել տուաւ Պ. Մաք Քինլին։ Պ. Ռուզվէլթ այնքան լաւ ըմբռնած այդքան յորդելի ոյժի մը կարեւորութիւնը՝ նախագահական 1904ի ընտրութեանց համար որ վերջերս խնդրեց Պ. Հաննայէն պահել հանրապետական յանձնաժողովին նախագահութիւնը, ուրկէ ուզած էր հրաժարիլ, եւ վարել յառաջիկայ տարուան ընտրական պայքարը։ Պ. Ռուզվէլթի եւ Պ. Հաննայի միջեւ եթէ խզում առաջ գայ, ինքը Պ. Հաննայի ընտրելիութիւնը պիտի առաջարկուի Մ. Նահանգաց Նախագահութեան համար։ Այդ մասին պիտի վայելէ սէնտիքաներու զօրաւոր աջակցութիւնը։

— Կարգ մը Նշանաւոր Ամերիկացիներ պայքար մը կը մղեն Մ. Նահանգաց եւ Անգլիոյ միջեւ իրաւարարութիւն մը կնքելու ի նպաստ։ Ասոնց գաղափարը այն է թէ Ալասքայի խնդիրը կարգադրուած է, որով 1897ին եղած խոչընդոտը անհետացած է։

ՍՊԱՆԻԱ

Նախարարական տագնապը. — Պ. Վիլլավերտէ. — Նոր դահլիճին կազմութիւնը։

Մատրիտ, 5 դեկտ. — Սպանիոյ Թագաւորը պահպանողական կուսակցութեան մէկ առաջնորդը կը նկատէ Նախարարական առաջնորդը։ Ալֆոնսօ ԺԳ. Մորեթոյին ու Երեսփ. Ժողովին ատենապետներուն՝ Աղքաքարգա զօրավարին եւ Պ. Ռոմէօ Ռոպլէտոյի հետ խորհրդակցելէ ետքը, հրաւիրեց պահպանողական կուսակցութեան պետ՝ Պ. Մաուրան եւ յետոյ Պ. Սիլվէլլան։ Այդ չորսին յայտնած կարծիքին վրայ էր որ Թագաւորը նորէն Պ. Վիլլավերտէի յանձնեց Նոր նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը։ Պ. Վիլլավերտէ ընդունեց, բայց իր հրաժարեալ պաշտօնակիցներուն մօտ դիմումներ ընելէ եւ Պ. Պ. Սիլվէլլայի ու Մաուրայի հետ խորհրդակցելէ ետքը, յայտարարեց Թագաւորին թէ չէր յաջողած, Ուստի խնդրեց որ Պ. Մաուրայի յանձնուի այդ պաշտօնը։ Նոյն իսկ յանձն առաւ իր կառքով զայն պալատ բերել։

— Պ. Մաուրա պալատէն վերադառնալէն ծանոյց թէ ընդունած է Նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը։

— Սպանիոյ Նոր դահլիճը սապէս կազմուեցաւ. — Պ. Մաուրա Նախարարապետ, Պ. Սան-Բէտրօ՝ արտաքին գործոց, Պ. Սանչէզ-Թոքա՝ դատական, զօրավար Լինարէս՝ պատերազմական, Պ. Ֆերրանտիզ՝ ծովային, Պ. Օզմա՝ ելմտական, Պ. Սանչէզ-Կուէրա՝ ներքին, Պ. Տոմինկէզ Բասքուալ՝ կրթական եւ Պ. Ալլէնտէ Սալազար՝ հանրօգուտ շինութեանց։

ՍԵՐԲԻԱ

Զինուորական սպաներ. — Կուսակցութիւններ. — Ելմտական կացութիւնը. — Փոխառութիւն մը։

Պելկրատ, 5 դեկտ. — Նախարարութեան կողմէ Սքուբչինային մատուցուելիք օրինագիծերուն մէջ բաւական կարեւորներ կան։ Ասոնց մէկը կը տրամադրէ թէ զինուորական սպաներու դէմ խօսող մը կամ անոնց մէջ անհամաձայնութիւն առաջ բերելու աշխատող մը՝ պիտի բանտարկուի եւ դրամական տուգանքի պիտի դատապարտուի։

— Կը ծանուցուի թէ Բիւզերպուրկի սերբիական դեսպան Պ. Նովաքովիչ, պատմագէտ եւ պետ ռուսասէր յառաջդիմականներու կուսակցութեան, Պելկրատ պիտի դառնայ՝ մասնակցելու Սքուբչինային աշխատութեանց, բայց կարեւոր դեր մը պիտի չկրնայ կատարել, վասն զի այդ ժողովին մէջ միակ յառաջդիմականն է։ Ընդդիմադիր խումբը պիտի կազմեն ազատականները եւ անջատուած արմատականները՝ ամէնը երեսուն հոգիի չափ։ Մեծամասնութիւնը հարիւր քսանըհինգ հոգի է. երեսփոխաններուն ընդհանուր թիւն է հարիւր վաթսուն։

— Սերպիոյ ելմտական կացութիւնը միշտ փափուկ է ու ծանր։ Նախորդ վարչութենէն 15 միլիոն Ֆր.ի բաց մը կայ։ Ներկայ նախարարութիւնը ամէն խնայողութիւն կ'ընէ։ Այդ պատճառով արտաքին գործոց նախարարը թողած է իր կառքը։ Հաւանական է որ Սքուբչինան մերժէ փոխառութեան մը քուէարկութիւնը, վասն զի ասկէ առաջ եղածները միայն բանակին ծախսուած են՝ առանց օգտակար արդիւնքի մը, մինչդեռ բանակը պատերազմի մը պատրաստ վիճակի մէջ դնելու համար [illegible] միլիոն Ֆ.ի պէտք կայ։ Ելմտական Նախարարութիւնը կ'աշխատի վերակազմել իր պաշտօնարանը, մանաւանդ հաշուակալութիւնը, վասն զի մանաւանդ այս վերջին ճիւղը այնքան խանգարուած է որ նոյն իսկ յայտնի չէ թէ ինչ պարտք կայ եւ ո՛վ է պահանջատէրը։ Ելմտական նախարարը, ծախքերը յապաւելով հանդերձ, կ'աշխատի հասոյթները աւելցնել՝ գինետէր տուրքեր հաստատելով՝ օրինակի համար ոգելից ըմպելիներու, գինիներու եւայլն։ Պանքաները շատ ծանր պայմաններով միայն կը հաւանին փոխառութիւն մը ընելու։ Վերջապէս դրամական տագնապը բաւական մեծ է եւ գործառնութեանց համար դժուարութիւններ առաջ կը բերէ։

ՖՐԱՆՍԱ

Պ. Լուպէի ուղեւորութիւնը. — Իտալիոյ մէջ. — Իմպէրներու գործը. — Կրօնական միաբանութիւններ Մալթայի մէջ. — Տրէյֆիւսի խնդիրը։

Բարիզ, 5 դեկտ. — Պ. Լուպէ ապրիլին Հռոմ պիտի ուղեւորի՝ այցելութիւն տալու Իտալիոյ Թագաւորին։ Պ. Լուպէ Թուրինօ ու Ֆիորէնցա ալ պիտի հանդիպի։ Երեք օր Հռոմ մնալէ ետքը Նափոլի պիտի երթայ, ուր իտալական նաւատորմը հանդէս մը պիտի կատարէ ի պատիւ Ֆրանսայի հանրապետութեան Նախագահին՝ որ յետոյ Ճէնովայի ճամբով Ֆրանսա պիտի դառնայ։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ պիտի ընկերանայ Պ. Լուպէի։

— Իմպէրներու գործին քննիչ յանձնաժողովը կը շարունակէ իր նիստերը։ Այս առաւօտեան նիստէն ետքը սա ծեկոյցը հաղորդեց թէ Մորէլի գործին համար յիշուած լրագիրը Լ'Էքրանսիժան է եւ ոչ թէ Բաղրին։ Յանձնաժողովը լսեց Պ. Ժարժ Պէյրրին որ բացատրեց թէ ինչ կէտերու վրայ հիմնուելով պահանջած էր քննիչ յանձնաժողովի մը կազմութիւնը։ Ցոյց տուաւ ժառանգութեան տուրքերու չվճարուիլը եւ Պանք տը Ֆրանսի, Գրիւկիէրի, Բարէյրի, Թապարիի, Պրօսպէրի եւ հիւսթեան Իմպէրի գործերը։ Յանձնաժողովը որոշեց նախ սկսիլ Պրեւկիէրի խնդրոյն՝ քննութեան եւ յետոյ իրողութեանց ժամանակագրական կարգով կատարել միւսներուն քննութիւնը։

Մալթա. — Ֆրանսական կրօնական բազմաթիւ միաբանութիւններ հոս ժամանեցին։ Մէկ քանիները հաստատութիւններ հիմնեցին։ Մալթացի հարուստ կաթոլիկ մը հողեր տուաւ անոնց։

Բարիզ. — Ազգայնական կուսակցութեան լրագիրները հրաւէր մը կ'ուղղեն ժողովուրդին, ըսելով որ պատերազմական հինգ նախարարներ հաստատած են Տրէյֆիւսի մեղապարտութիւնը։ Նաեւ կ'արտատպեն այդ նախարարներուն գրաւոր յայտարարութիւնները։ Նոյն լրագիրները կը յիշեցնեն թէ 1898ին յանձնաժողովը որուն դիմած էր Պ. Հանրի Պրիսսօն, որոշած է թէ վերաքննութիւն չի կրնար տեղի ունենալ։ Կը յիշեն 1894ի եւ 1899ի կրկին դատապարտութիւնները, երկրորդ դատապարտութենէն ետքը վերաքննութեան պահանջումը ետ առնուած եւ իրեն շնորհուած ներումը ընդունած ըլլալը, որուն հետեւանքով Վալտէք-Ռուսոյի դահլիճին մէջ պատերազմական նախարար Կալիֆէ զօրավարը յայտարարած էր թէ միջադէպը փակուած է։ 1903ին Երեսփ. Ժողովը չէր ընդունած Պատւոյ վերահաստատման առաջարկութիւնը զոր ըրած էր Պ. Ժորէս։ Ազգայնական լրագիրները հրաւէր կը կարդան չխաբուիլ եւ միշտ բողոքել, վասն զի կ'ըսեն Տրէյֆիւսը արդարացնելու փորձեր պիտի ըլլան։

ՈՎԿԷԱՆՈՍԻ ՍԻՆՏԻՔԱՆ

Նոր համաձայնութիւն. — Ուայթ Սթար Լայն ու Համպուրկեւամերիկեան Ընկերութիւնը։

Պերլին, 4 դեկտ.—Հետեւեալ հեռագիրը ստացուած է Նիւ-Եորքէն.—«Լրագիրները վերջերս հրատարակեցին Համպուրկեւամերիկեան շոգենաւային Ընկերութեան տնօրէն Պ. Պալլէնի հետ կատարուած տեսակցութիւն մը, որուն մէջ ակնարկութիւն եղած էր Համպուրկեւամերիկեան Ընկերութեան եւ Ուայթ Սթար Լայնի միջեւ ձուլման մը մասին, Միջերկրականի երթեւեկութեանց համար։ Այսօր կը յայտարարուի թէ համաձայնութիւն մը կատարուած է, որով իւրաքանչիւր ընկերութիւն չորս շոգենաւ պիտի գործածէ, Միջերկրականի եւ հիւսիսային Ամերիկայի միջեւ երթեւեկութիւնները ապահովելու համար։ Համպուրկեւամերիկեան Ընկերութեան Ճէնովայի գործակալութիւնը պիտի ստանձնէ Ուայթ Սթար Լայն Ընկերութեան գործերուն մէկ մասը։ Համպուրկեւամերիկեան Ընկերութեան շոգենաւերուն ժամանման կէտը պիտի ըլլայ Նիւ-Եորք, մինչ Ուայթ Սթար Լայնի շոգենաւերը Պոսթըն պիտի երթան։»

ԲԱՄՊԱԿԻ ՀՈՒՆՁՔԸ

Նիւ-Եորքի Սակարանին մէջ. — Բերքին կանխատեսումներ յետոյ. — Սանձարձակ շահադիտութիւն.—Բամպակի գնոյն ելեւէջը։

Լոնտոն, 4 դեկտ.—Բամպակի հունձքին կանխատեսուած քանակը, որ երէկ հրատարակուեցաւ երկրագործական նախարարութեան կողմէ, մեծ յուզում առաջ բերաւ Նիւ-Եորքի մէջ։ Այս տարուան բերքը 9,962,039 հակ կը հաշուուի, իսկ անցեալ տարուանն էր 10,417,000 հակ, որով զգալի նուազում մը կայ այս տարի։ Երէկ, ճիշդ կէս օրին, երկրագործական պաշտօնատան դիւանին տնօրէնը Սակարան գնաց, իր տեղեկագրին թիւերը ծանուցանելու համար։ Սակարանը երբեք այդքան խռնուած չունէր, կալերիներու մէջ կը վխտային այրերը ու կիները, իսկ սրահին մէջ միջնորդները իրարու հետ կը կռուէին՝ տեղ գրաւելու համար։ Նոյն իսկ պատուհաններու մէջ մարդ կար։ Երբ տնօրէնը արտասանեց թիւը, միլիոններ ցոյց տուաւ, անդիմադրելի տեսարան մը պարզուեցաւ։ Միջնորդները չսպասեցին իսկ միւս թիւերուն, ալ սկսան իրենց գիները պոռալ։ Ընդհուպ ողնուորեալ գնումներ տեղի ունեցան, ճշմարիտ խուճապի մը մէջ։ Հարիւրաւոր միջնորդներ գործի վրայ էին ու գիները հետզհետէ կը բարձրանային ամէն վաճառումէ յետոյ, 10-20 բուան ցատկելով։ Գիները շատ բարձր փոխուեցան, 69-74 բուանով։ Հինգ վայրկեան մէջ հարստութիւններ դիզուեցան ու փճացան, բամպակի հունձքին թիւերը ծանուցուելէ յետոյ։ Իրաց այս վիճակը իր հակազդեցութիւնը պիտի ունենայ Մանչեսթրի ու Լիվրբուլի մէջ, Լիվրբուլէն, այսօր կէս օրէն յետոյ հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ 40 բուանի «ավանս» մը կայ, բայց գործերը սահմանափակ են։ Մանչեսթրէն կը հեռագրեն թէ գիներուն բարձրացումը եւ հունձքին նուազումը աղետալի պիտի ըլլան Լանքաշիրի համար։ Մանչեսթրէ հասած ուրիշ հեռագիր մը կ'ըսէ թէ հանրային կարծիքը հունձքի մասին եղած կանխատեսութիւնները ճիշդ չի գտներ եւ թէ Լիվրբուլի մէջ աւելի հանդարտ են։

Լոնտոն, 5 դեկտ —Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն Թայմզի. «Սրոթ բամպակը 20 բուանի բարձրացում մը ունեցաւ։ Ֆիւչըրները աւելի հանդարտ սկզբնաւորութիւն մը ունեցան։ 23 Բուանի բարձրացում կայ դեկտեմբերի եւ 10 բուանի մարտի համար։ Հրապարակը շատ ոգեւորեալ է, բուան ելեւէջներով։ Գիները 1-8 բուանի միջեւ կը բարձրանան, բայց փակուած ատեն շատ հաստատուն էին։»

ՆՈՐՏԵՆՇԷՕԼՏԻ ԱՐՇԱՒԱԽՈՒՄԲԸ

Պուէնօս-Այրէսի մէջ. — «Անթարքթիք»ի ճամբորդներուն պատմութիւնները. — Սառնակոյտերուն մէջէն. — Ձմեռում սառերուն մէջ։

Պուէնօս-Այրէս, 4 դեկտ.—Նորտէնշէօլտի եւ իր ընկերներուն եղած ջերմագին ընդունելութիւնները այնքան յուզեր պատճառած էին որ երէկ իրիկուն կարելի չեղաւ նոր բան մը իմանալ յանդուգն երկրախոյզներէն։ Լրաբեր մը այսօր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Նորտէնշէօլտի հետ, որ սա տեղեկութիւնները տուաւ. «Սահնակով կատարուած ճամբորդութիւն միջոցին, Նորտէնշէօլտ ընկերացած Սօպրալ տեղակալին, առաջին սահնակը նստած էր, հինգ շուներու կողմէ քաշուած, որոնք շատ կը դիմանան յոգնութեանց։ Երկրորդ սահնակ մը կը հետեւէր պաշարներով։ Ճամբան ընդհանրապէս լաւ էր։ Սառոյցը միապաղաղ էր, ինչ որ քիչ մը կը հարթէր դժուարութիւնները։ Այսպէս կայաններ իրարու յաջորդեցին, առանց ցայտուն միջադէպերու։ Երեք օրեր միայն դժնդակ անցան այնպիսի երկրի մը մէջ, ուր սառոյցները անհարթ էին։ Ետեւոյ հասան սա նապաստ լեռ մը, որուն բարձրերէն կ'երեւար բոլոր երկիրը։ Նորտէնշէօլտ ուսումնասիրեց երկրին աշխարհագրութիւնը եւ տեղագրութիւնը, յատակագիծներ հանեց, յետոյ Սնօ-Հիլ դարձաւ տարբեր ճամբով մը։ Վերադարձը տեղի ունեցաւ առանց ծանր պատահարներու։ Երկրախոյզները արդէն չէին տեսած բնաւ։ Որսորդները ո եւ է տարի չունեցան հրացանի հարուածներ քաշելու։ Պահածոյ ուտելիքներով կը սնանէին, մորթէ ծածկոյթներու մէջ կը պառկէին, մատաղած փոքր վրանի մը տակ։ Երկրախոյզները երկրաբանական ու օդերեւութաբանական քննութիւններ ըրին շարունակ։ Փոկերէ ու բինկուին անուն թռչուններէ զատ ուրիշ կենդանիներու չհանդիպեցան։»

Արշաւախումբին մէկ ուրիշ անդամն ալ կը պատմէ թէ Անթարքթիք ընկղմելէն յետոյ, արշաւախումբը երկու նաւակներու եւ մէկ մակոյկի մէջ նստաւ։ Բայց անկարելի եղաւ նաւարկել. սառոյցները ամէն կողմէ կը շրջապատէին երկրախոյզները։ Հարկ եղաւ մէկ սառոյցէն միւսը քաշքշել նաւակը. քսան հոգի այդ գործին պարապած էին, ինքզինքնին ենթարկելով մեծ վտանգներու։ Ճամբորդութիւնը շատ յամր կ'ընթանար, այնպէս որ տասներեք օրէն հազիւ քսանըհինգ մղոն ճամբայ առին երկրախոյզները։ Փեպրուարի վերջերը Բոլէ կղզին հասան, հոն պզտիկ խրճիթ մը շինեցին ձմեռելու համար։ Կատարելապէս յուսահատած, փոկերով ու բինկուէնի հաւկիթներով կը սնանէին։ Բարեբախտաբար ո եւ է վիրաւորեալ, հիւանդ կամ անձնական ծախսուած չունեցան։ Ամառը, Լարսէն հինգ հոգիով ճամբայ ելաւ դէպի Սնօ-Հիլ, ուր Նորտէնշէօլտը գտան, որ Ուրուկուէյով կը մեկնէր։ Նորտէնշէօլտ մտադիր է հրապարակախօսութիւններ ընել Պուէնօս-Այրէսի մէջ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Պալայի ատրիճան տրուեցաւ կայս. փեսայ Վասըֆ ու Ղալիպ պէյերու։ Ուլայի առաջին ատրիճան կրթական նախարարութեան բարձրագոյն խորհուրդին անդամ Մէհմէտ Ղալիպ պէյի։

—Էտիրնէի կառավարիչ անուանուեցաւ Սէրֆիչէի նախկին կառավարիչ Խայրի պէյ։

—Պասրայի նահանգին Իւֆիք գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Միլլիէ վարժարանին նախկին շրջանաւարտներէն Ալի Րիզա էֆ.։

—Ականակուռ Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. փեսայ Վասըֆ ու Ղալիպ պէյերու։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Շրջաբացի ռուսական փոխ-հիւպատոս Պ. Լաբաչովի։

—Առաջին կարգի Շէֆաքաթ՝ Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ.ի տիկնոջը եւ երկրորդ կարգի՝ աղջկանը։

—Հիճազի երկաթուղիին ոսկի չքանշանը տրուեցաւ Պէյքօզի ոստիկանապետ Հաճի Հասան փաշայի։ Արծաթ չքանշան՝ ոստիկանութեան նախարարութեան մէքթուպճի Ահմէտ Բաղրըզ պէյի եւ թմբկակապետ Սալիմ փաշայի։ Նիքէլէ չքանշան՝ նոյն Նախարարութեան Թարգման Ապտիւլքէրիմ փաշայի, Թերսի ոստիկանութեան բժիշկ Ճէլալէտտին փաշայի, Բերայի ոստիկանութեան Խորհուրդին նախագահ Մէհմէտ պէյի եւ բժիշկ գնդապետ Կոմիտաս պէյի։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳԱՑ ընդհանուր քննիչը տեղեկագրած է թէ Մանաստրի նահանգին մէջ ասկէ առաջ գործուած ապստամբութիւններու հետեւանքով այրած գիւղերու բնակարաններուն վերաշինութեան ծախքը 1,438,588 ղրուշ հաշուուած է եւ թէ այդ գիւղերու իսլամ ու քրիստոնեայ բնակիչներէն կարօտ եղողներուն տրուած ամսական նպաստին գումարն է 380,000 ղրուշ։ Այդ հաշուով նոյն նահանգին համար 34,000 ոսկիի ծախք մը անհրաժեշտ է՝ այսինքն շինութեանց համար 15,000 եւ մինչեւ մարտ տրուելիք ամսական նպաստներուն համար ալ 19,000 ոսկի։ Ամէն կողմ փութով ձեռնարկուած է շինութեանց եւ մինչեւ ասօր օր առաջ 2969 բնակարաններ կառուցուած են։ Այս միջոցիս զանազան տեղեր պատսպարուած են այն գիւղացիները որոնք խնդրած են շինութիւնները գարնան յետաձգել։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ. — Էտիրնէի շրջանի զօրաբաժնին հրամանատար Աբտուք փաշա հեռագրեր է ձեռնհաս պաշտօնատանին թէ անցեալ օր քանի մը պուլկար աւազակներ Ցէրվէն Թէրէի սահմանագլուխի բերդերուն մօտենալով զէնք գործածեր են կայս. զինուորներուն դէմ, որոնք փոխադարձաբար պատասխաներ են։ Այդ կռիւին աւազակներէն մէկ մասը սպաննուեր եւ մէկ մասն ալ վիրաւորուած ձերբակալուեր են։ Այդ դէպքէն զատ, նահանգին ամէն կողմերուն մէջ շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին անդորրութիւն կը տիրէ եւ խաղաղութիւնը վրդովող ո եւ է դէպք չէ պատահած։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ հետեւեալը կը գրեն Մոնիթէօր.—«Կ. Պոլսոյ անգլիական դեսպանատան զինուորական կցորդ Մաունսէլ դէր-գնդապետը ուրբաթ առտու Սէլանիկէն հոս ժամանեց եւ հետեւեալ օրը մեկնեցաւ Կ. Պոլսոյ ուղղակի գացող կառախումբով։ Զինուորական կցորդը հոս գտնուած միջոցին այցելութիւն տուաւ կառավարիչին եւ զինուորական հրամանատարին։ Այն զինուորական յանձնաժողովը զոր կը կազմեն [illegible], Ռաճմի, Ռուշտի ու Աուլէր փաշաները, եւ որ նահանգին ներսերը եւ Մանաստիրի ու Գոսովայի նահանգներուն մէջ քննական պտոյտ մը կատարած էր, այս օրերս Իւսքիւբէ դարձաւ։ Պուլկարական գործակատար Պ. Նաչովիչ մեկնումին հետեւանքով, Սէլանիկէ գործակատարին քարտուղար Պ. Սթայէվ փոխանորդ կարգուեցաւ անոր։»

Բ. ԶՕՐԱԲԱՆԱԿԻՆ հրամանատարը Սպարապետի Դիւան մատոյց ցուցակը այն սպաներուն եւ զինուորներուն որոնք աւազակներու հալածման ու [illegible] առթիւ մեծամեծ ծառայութիւններ մատուցած ըլլալով, վարձատրութեան արժանի նկատուած են։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ առնուած լուրերու նայելով, պատերազմական նախարարին եւ սպայակոյտի նախագահ Իւիէվ զօրավարին միջեւ ծագած անհամաձայնութեան հետեւանքով այս վերջինը պարտաւորուեր է հրաժարիլ։

— Սոպրանիէն որոշեց իշխանական բացման ճառին տրուելիք պատասխանը։ Այդ առթիւ ներքին, արտաքին ու դատական գործոց նախարարները բացատրութիւններ արտասանելով, պարզեցին Պուլկարիոյ հետեւելիք ընթացքը։ Մեծամասնութեան գլխաւոր անդամները յայտարարեցին թէ երկրին տնտեսական վիճակը պիտի բարւոքի եւ թէ օտար տէրութեանց հետ եղած բարեկամական յարաբերութիւնները պիտի շարունակուին։

— Ֆէրտինանտ իշխանը մտադիր է Պետերպուրկի պուլկարական գործակատար կարգել Բաբրիքով զօրավարը, վասն զի Պետերպուրկի գործակատարը Պէրլին պիտի փոխադրուի։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Հելլենական դեսպանը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ Եպարքոսին հետ։

—Գերմանիոյ դեսպանը, երէկ, տեսակցեցաւ արտաքին գործոց Նախարարին հետ։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ. — Պետական Խորհուրդը որոշեց որ երկրագործական կարող եւ գիտուն պաշտօնեաներ ղրկուին նահանգներ՝ երկրագործութիւնը զարգացնելու, անասունները բազմացնելու ու անոնց սերը ազնուացնելու եւ իւրաքանչիւր տեղւոյ բնական վիճակին համաձայն ծառեր մշակելու եւայլն։ Այդ որոշումը հաղորդուեցաւ Մեծ-Եպարքոսին։

—Երկրագործական Պանքը որոշեց երկրագործներու փոխ տրուած դրամին հատուցման պայմանաժամը տասնէն տասնըհինգ տարուան բարձրացնել՝ տասը մասնավճարներով հատուցանելու պայմանով, նաեւ աւանդ թողուած անպարտ կալուածը եւ կամ ցոյց տրուած երաշխաւորին անպարտ կալուածը եթէ բաւական չըլլայ պարտքին հատուցման՝ այսինքն որոշեալ պայմանաժամը անցնելով երբ մայր գումարին վրայ օրինական տոկոսն ալ աւելնայ, այդ պարագային պարտատէրերուն շարժուն ստացուածքներն ալ գրաւուին։ Այդ որոշումը մատուցուեցաւ Բ. Դրան։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին շինութեան համար կատարուած հանգանակութեան գումարը հասաւ 74,810,269 ղրուշի։

ՓԱՅՏ ԵՒ ԱԾՈՒԽ. — Թղթակցութիւնը ծանոյց ծովային նախարարութեան թէ այս միջոցիս Միտիայի, Իյնէ Ատայի մէջ ու շրջականները մէկ միլիոն օխայէ աւելի ածուխ կայ զորս հարկ է ձմեռը չսկսած Կ. Պոլիս բերել տալ՝ գիներու բարձրացման պատճառ չըլլալու համար։

ՀԵԼԼԷՆ կառավարութիւնը հետեւեալ պատուանշանները տուաւ.— Ս. Փրկչի սպայութեան կարգը՝ Կ. Պոլսոյ հելլենական հիւպատոսարանի դատարանին նախագահ Պ. Աթանաս Բաքանելլի, հելլենական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Բոթէնի եւ երկրորդ թարգման Պ. Պ. Ջորջաձօղլուի ու Աստերի։ Ասպետութեան կարգը՝ դեսպանատան երրորդ թարգման՝ Պ. Պ. Լոկոսաքիսի ու Բաբայի։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ քարափին ընդլայնումը՝ Օլիմպոս հրապարակէն մինչեւ Սպիտակ աշտարակը, 1200 մեթր երկայնութեան եւ 8 մեթր լայնութեան վրայ, վերջնականապէս որոշուած է։ Ծախքը 15,000 օսմ. ոսկի հաշուուած է։ Շինութիւնները քիչ ատենէն պիտի սկսին։ Յատակագծերը ձեռնհաս պաշտօնարանին ղրկուած են վաւերացուելու համար։

ԿԱՊԵՐՏԻ ԱՌԵՒՏՈՒՐԸ. — Նոյեմբեր ամսուն Կ. Պոլսոյ մէջ կապերտի առեւտուրը բաւական աշխուժացած էր։ [illegible] որոնք Ամերիկայէն առնուած աննպաստ լուրերու հետեւանքով անձկութեան մէջ էին, սկսած են յոյս ունենալ աւելի լաւ գործերու համար։ Ամերիկեան տուներու ներկայացուցիչները գնումները զարգացուցած են, սպասելով օտարական յաճախորդներու ժամանման։ Արդէն բաւական գործ եղած է Միւսքիւլի, Կիրմանի, Աֆղանիստանի ու Շիրվանի տեսակներուն վրայ՝ անցեալ ամսուան միեւնոյն գիներով, բաց ի քանի մը տեսակներէ որոնց գիները եռապատկուած են։ Կովկասի լաւ տեսակներու գիները կայուն են։ Շիրվանի տեսակները որոնց վրայ վերջերս գործ չէր ըլլար, շատ դիւրաւ ծախուեցան, մանաւանդ Ամերիկայի համար։ Կ. Պոլսոյ մէջ պարսկական կապերտներ գնուեցան, ինչ որ ցոյց կուտայ թէ տանք Պարսկաստանի հետ բաղդատմամբ աւելի աժան են հոս։ Նոյեմբերի մէջ 185 հակ կապերտ արտածուեցան, բայց ժամանումները նախորդ ամիսէն պակաս էին։

ԵԷՏԻԿՈՒԼԷԻ Յունաց հիւանդանոցին հոգաբարձութիւնը երախտագիտական ուղերձ մը մատոյց յատս Կայս. Գահոյից՝ հիւանդանոցին օրական պարէնին վրայ եղած յաւելումին համար։ Հացին վրայ 40 օխա աւելցած է եւ միսին վրայ ալ 20 օխա։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան Վորուր պահականաւը վաղը Սէլանիկ պիտի ուղեւորի եւ անկէ ալ Պիրէօն՝ Սալամինի աւազանին մէջ յատակը մաքրել տալու։ Վորուր յետոյ Իզմիր երթալով անկէ Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

ԿՈՒԻՊՐԻՒԼԻ ՄԱՐՔԻԶԸ, Օսմ. Հանրային Պարտքի վարչութեան մէջ խառնալոցի պաշտօնեակը, երէկ Եւրոպայէն Կ. Պոլիս դարձաւ իր կնոջ հետ՝ Արեւելեան ճեպընթացով։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ. — Պուխարացի ու աֆղան 328 իսլամ ուխտաւորներ երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին՝ անկէ Հիճազ երթալու համար։

ՊԱԹՈՒՄԷՆ, երէկ, Կ. Պոլիս ժամանեցին Պարսկաստանի վախճանեալ Նասրէտտին Շահին փեսան ու տղան որոնք Հիճազ պիտի երթան։ Դեսպանը, դեսպանատան պաշտօնեաները եւ պարսիկ երեւելիները քարափին ընդունեցին զանոնք եւ դեսպանատուն առաջնորդեցին։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ երեւելիներէն Մէնշավի փաշա իր ծախքովը անկելանոց մը պիտի հաստատէ Աղեքսանդրիոյ մէջ։ Ամէն տեսակ անկելաներ, առանց կրօնքի ու ազգի խտրութեան, պիտի ընդունուին հոն։

ՎԱՆԷՆ կը գրեն թէ շրջակայ լեռները ձիւնով ծածկուած են։ Սաստիկ ցուրտ կ'ընէ։ Ջերմաչափը զերոյէն վար տասը աստիճան իջած է։ Վանայ մէջ նոյեմբեր ամսուն այս աստիճան ցուրտ տեսնուած չէր։

ԴԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ. — Երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին ութսուն իսլամ գաղթականներ Վառնայէն եւ Քէօսթէնճէէն եւ քսանըհինգ ալ Սեվաստոպոլէն։

ՊԻԹԼԻՍԻ կուսակալութեան մէկ տեղեկագրին վրայ, Պետական Խորհուրդին ելմտական ճիւղը որոշեց որ Մալազկերտի ու Պուլանըքի գաւառակներուն քսանըհինգ գիւղերու ժողովուրդը, երկրաշարժէն վնասուած ըլլալով, այս տարի զերծ մընան տասանորդի տուրքէ։ Այդ որոշումը մատուցուեցաւ Մեծ-Եպարքոսին։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ կեդրոնական գաւառին կաղինի տուրքը այս տարի ուղղակի պիտի գանձուի, վասն զի վարձակալութեան համար լաւ գին մը չէ տրուած եւ միւս կողմէ բերքն ալ առատ է այս տարի։

ՄԷՏԻՆԷԻ հաշուակալը, կ'ըսէ Սապահ, զեղծումներ գործած ըլլալով պաշտօնանկ եղեր է։

ԱՏԱՆԱՅԻ մեր թղթակիցը կը գրէ մեզ. — «Հողագործները լաւ բերքեր ունեցան այս տարի. իրենց արտերը ցանեցին ցորեն, գարի եւ ուրիշ արմտիքներ։ Բամպակի գինը բաւական բարձրացաւ։ Ջամիշներուն խանդարը (45 պաթման) կը ծախուի 6-7 մէճիտ, որ բաւական բան մըն է անցած տարիներու բաղդատմամբ. մեծ քանակութեամբ դուրս կը ղրկուի։ Առեւտուրները գոհացուցիչ են»։

ԲԱՐԻԶԷՆ երէկ Կ. Պոլիս դարձան առողջապահական ընդհանուր քննիչ Տաւքա փաշա, բժշկական վարժարանին ուսուցիչներէն Ճէլալ ու Իսմայիլ փաշաները եւ առողջապահական Խորհուրդին ֆրանսերէնի առաջին քարտուղար Պարաթի էֆ. որոնք կայս. կառավարութեան կողմէ ներկայ գտնուեցան Բարիզի մէջ գումարուած առողջապահական միջազգային համաժողովին։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. — Հնագրական ու թղթադրամական պաշտօնատան նոր շէնքին համար Էսկի Զաղրէի գետնին վրայ պեղում կատարուած ատեն բիւզանդական հին դրամներ եւ հողէ կարգ մը հնութիւններ գտնուած ըլլալով, որոշուեցաւ որ գործաւորները հսկողութեան տակ աշխատին։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ Ամֆիտրիտ զրահաւորը որ Յունաստանի թագուհին Ռուսիայէն Աթէնք պիտի տանի, արտօնուեցաւ նեղուցներէն անցնելու։

— ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի պաշտօնաթերթը՝ Էքլիսիասթիքի Ալիթիա մէկ համառօտութիւնը կը հրատարակէ Ռուսիոյ, Երուսաղէմի, Յունաստանի, Ռումանիոյ, Սերպիոյ եւ Սեւ-Լեռան օրթոտոքս եկեղեցիներուն եւ պատասխաններուն Յունաց Պատրիարքին մէկ շրջաբերականին։ Օրթոտոքս Եկեղեցիներու միացումը գրեթէ ամէնքն ալ անկարելի կը գտնեն տիրող պայմաններու հետեւանքով, բայց բոլորն ալ կը յայտնեն որ անոնց յարաբերութիւնները աւելի սերտ ըլլալուն։ Օրթոտոքս Եկեղեցին՝ կաթոլիկ եւ բողոքական Եկեղեցիներու հետ միացումը նմանապէս անկարելի կը նկատուի։ Միեւնոյն բանը չէ սակայն Օրթոտոքս Եկեղեցին՝ Անկլիքան Եկեղեցին եւ Հին կաթոլիկներու հետ միացումը։ Մանաւանդ Անկլիքան Եկեղեցին նպաստաւոր լեզու մը կը գործածեն ամէնքն ալ։ Ռուսական Սինոդը մասնաւորապէս ուշադրութիւն կը հրաւիրէ այդ Եկեղեցին շատ անկեղծ բաղձանքներուն վրայ»։ Այդ Եկեղեցին Օրթոտոքսներու մարդասիրութիւնը չունի, եւ ամէն պարագայի մէջ մասնաւոր յարգանք մը ցոյց տուած է Արեւելքի Եկեղեցիին նկատմամբ։ Գալով տոմարական խնդրոյն, կէսը համամիտ, բայց ամէնքն ալ իրենց առարկութիւնները ունին եւ ուսումնասիրուելու պէտքը կը տեսնեն։

ԿԱՏՂԱԾ ՇՈՒՆ. — Առջի օրը Սիրքէճիի կողմը կատղած շուն մը խածաւ նըպարավաճառի աշակերտ մը, քանի մը հոգի եւ մէկ քանի շուներ։ Այդ անձերը հիւանդանոց ղրկուեցան։ Շուներէն մէկ քանին սպաննուեցան, իսկ միւսները դեռ կը պտտին։ Սապահ այդ մասին թաղապետութեան Ա. շրջանակին ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ։

ՆԱՒԱՑԻՆ ԱՐԿԱԾ. — Անգլիական Բլիմոն շոգենաւը որ քարիւղ բեռցած Սեւ Ծովէն կուգար, երէկ ժամ 7ին զարնուեցաւ Գանլըճայի ծովեզերքը Ռէժիի տնօրէնի օգնական Իսմայիլ Ճէնանի պէյի տանը քարափին, զոր տասը մեթրի չափ ճեղքեց։ Ընդհարումը առաջ եկաւ հոսանքէն։ Տանտէրը վնասի հատուցում պահանջեց շոգենաւին պատկանած գործակալութենէն։ Տանը երկու սենեակներուն պատերը ճեղքուած են։

ԽԱՍԳԻՒՂԻ շրջանայ աղիւսի գործարանատէրերէն Յովհաննէս էֆ. առջի գիշերը ժամ 2 ու կէսին Պասքմլիքի կողմը իր տունը երթալու պահուն բերանը բաց մնացած խորունկ ջրհորի մը մէջ ինկաւ, բայց իմացուելով չորս կողմէ օգնութեան փութացին եւ ողջ ազատեցին զայն։

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՐՔԸ

Գ. Լէօնիտասի խումբը իր առաջին soirée diplomatiqueը կու տայ այս գիշեր, մասնաւոր պատրաստութիւններով։ Բերայի Սիրքը, որ շաբաթ գիշերէն ի վեր ամէն երեկոյթի լեցուն է բազմութեամբ, այս գիշեր աւելի շքեղ երեւոյթ մը պիտի ընծայէ։ Ներկայացման յայտագիրը, ծայրէ ծայր հետաքրքրական, կը խոստանայ ամէնէն գեղեցիկ նորութիւնները։ Գ. Լէօնիտասի խումբին մէջ, բաց ի շուներու եւ կատուներու խաղերէն (որոնց մաս կը կազմէ նաեւ Looping the Loopը), հրապուրիչ են Del-Melly բարիզեան երգիչն ու երգչուհին, պարիկները եւայլն։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Էսկիշէհիրի մէջ վերջին անգամ պատահած աղէտալի հրդեհէն մեր ունեցած վնասները արագօրէն եւ ամենայն կանոնաւորութեամբ ստացած ըլլալնուս համար, մեր խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնենք Պալգան ապահովագրական Ընկերութեան եւ Թուրքիոյ իր տնօրէն Արշակ էֆ. Ուճճեանի, ինչպէս նաեւ տեղւոյս գործակալ Ռուբէն էֆ. Տէմիրճեանի։

Ստորագրութիւնք
Աւետիս Տուրկութեան, Ռուբէն Տէմիրեան, Թէոդորոս Էօլմէզօղլը, Ճորճի Կիւլլիւ, Գոսթի Սարի, Ճրճրեան եղբարք.
Էսկիշէհիր, 21 նոյ. 1903

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՔԱՂ. ԺՈՂՈՎԻ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՆԻՍՏԸ

Քաղ. Ժողովը գումարուեցաւ այս առաւօտ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Տիգրան էֆ. Նաւասուփեանի։ Ներկայ էին Գրիգոր էֆ. Խորեան, Մկրտիչ էֆ. Ատտեան, Տիգրան էֆ. Տէր Ներսէսեան, Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան։ Ժողովը նկատողութեան առաւ Տնտեսական Խորհուրդի կողմէն կրկին յղուած տեղեկագրեր, որով ըստ առաջարկութեան Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան՝ յարմար դատած էր Հիւանդանոցի կից գետնի վաճառումը եւ երկրորդը, ըստ առաջարկութեան Ս. Խաչի Թաղ. Խորհրդոյ, յարմար դատած էր Սկիւտարի Նուհ Գույուսի եկեղեցապատկան անբնակելի դարձած կէս աւուն էնգալին կամ գետնին վաճառումը։ Ժողովը ընդունեց Տնտես. Խորհուրդին տեղեկագրերուն եզրակացութիւնը եւ որոշեց գործադրութիւնը։

⁂ Գանտիլլիի եկեղեցին մատակարարութիւնը անխնամ մնացած ըլլալով Եղիազար էֆ. Մելիքեանի մահուամբ, որ կը վարէր զայն ժամանակէ մը ի վեր, Տնտեսական Խորհրդոյ առաջարկութեան վրայ, Ս. Պատրիարքին կողմէ առժամեայ Թաղ. Խորհուրդ մը կազմուած եւ տեղեկագրուած էր. Ժողովը հաւանեցաւ այս տնօրինութեան։

⁂ Ժողովը տեղեկանալով որ Եէնի գիւղի Թաղ. Խորհրդոյ անդամակցութեան կոչուած են ուրիշ երկու նոր անձեր, իր հաւանութիւնը յայտնեց այս տնօրինութեան։

⁂ Քէօթահիայի Առաջն. Տեղապահ Տ. Մկրտիչ վրդ.ի կողմէ հասած տեղեկագիր մը տեղեկութիւններ տալով այն աւերումներուն վրայ, զոր գործած էր Էսկիշէհիրի շուկային մէջ պատահած հրդեհը կը յայտնէր միանգամայն որ դպրոցը այս պատճառաւ կարօտ վիճակի մատնուած է, ինչպէս նաեւ հրկիզեալները նպաստի կը կարօտին, Ժողովը որոշեց անմիջական օգնութիւն մը հասցնել ապահովելու համար դպրոցին շարունակութիւնը, եւ այս մասին Քաղ. Ժողովի անդամներէն Տէր-Ներսէսեան Տիգրան էֆ.ի եւ Տնտես. Խորհրդոյ անդամներէն Շիրինեան Միհրան էֆ.ի պաշտօն յանձնեց պատր. կոնդակով դիմել բարեսէր ազգայնոց։

⁂ Ս. Պատրիարքը նախորդ որոշման մը համաձայն Նշանտուքի եւ հասութից համար նոր աստիճանացոյց մը ծրագրած ըլլալով, Ժողովը զայն նկատողութեան առաւ։ Տրուած աշխատութեան համար իր շնորհակալութիւնը յայտնելով վերապահեց իր որոշումը Խառն Ժողովի։ Ժողովը զբաղեցաւ նաեւ յարաբերական խնդիրներով։

Ս. Էջմիածնէն կը գրեն թէ Ճեմարանի տեսուչի օգնական Տ. Յուսիկ վրդ. այս օրերս ուղեւորած է իր նոր պաշտօնատեղին՝ Բիւնեւ։ Անոր տեղ նշանակուած է տեսուչ Գ. Մկրտիչ Ղազարեան։

—Ս. Պատրիարքը երէկ Կրօն. Ժողովոյ անդամներուն հաղորդեց Ս. Էջմիածնէն ստացած մէկ գիրը, ի մասին Մայր Աթոռոյ գործերուն։ Ռուսաց Ներքին գործոց նախարարութենէն վերջին անգամ հասած պատասխանը կը հաղորդէ թէ Մայր Աթոռի իրաց վիճակին մէջ ո եւ է փոփոխութիւն առաջ չի կրնար բերուիլ։ Նիւթական անձկութեան համար՝ Էջմիածնայ եւ ուրիշ եկեղեցիներու մատակարարութիւնը կարի դժուարացած է։

— Մոսկուայէն կը գրեն թէ ներկայ տարւոյ մէջ 10 հայ ուսանողուհիներ կան քաղաքին մէջ, որոնք կ'աշխատին մասնագիտութեան։ Անոնցմէ 6ը կը հետեւին մանկաբարձական դասախօսութիւններու, 2ը ատամնաբուժական, 2ը մանկավարժական 1ն ալ կը հետեւի եւ երաժշտական արուեստին։ Անոնցմէ 9ը չքաւոր դասակարգի ծնողքներու զաւակներ են եւ միայն մէկը հարուստ, հետեւաբար տեղւոյն Տիկնանց Մարմինը կը նպաստէ եւ օգնութիւններ կ'ընէ անոնց։

—Եոզկատի նախորդ Առաջն. Փոխնորդ Տ. Ղեւոնդ Ծ. Վրդ. Թուրսարգիսեան եւ Եոզկատցի ինը ազգայիններ, որոնք Ատանայի մէջ բանտարկուած էին, անպարտ արձակուած ըլլալով՝ բարեմաղթութիւններ ըրեր են Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեան համար։ Ատանայի Առաջնորդ Տեղապահ Տ. Գրիգորիս վրդ. Ներկարարեան անոնց արձակման յաջորդ օրը, կիրակի, եկեղեցւոյ բեմէն աւետելով այս բերկրալից լուրը, Կայս. արեւշատութեան համար հանդիսաւոր բարեմաղթութիւններ ըրեր է՝ որոնց ձայնակցեր են ներկաները «ամէն»ներով։

—Ատանայի մեր թղթակիցը, որուն հաղորդած կարգ մը տեղեկութիւնները հրատարակեցինք երէկի թիւով, կը գրէ մեզ նաեւ. — «Հարսնիքներուն ժամանակը եկած հասած է, եւ տակաւին մէկ քանի նշանտուքներէն զատ բան մը չկայ մէջտեղ։ Ատանայի պէս հայաշատ քաղաք մը գոնէ հարիւրաւոր հարսնիք ունենալու էր մինչեւ հիմա։ Սակայն ամուսնացողներուն թիւը զգալի կերպով պակսած է, Մեր տղայութեանը, հարսնիքի օրեր դըպրոցէն շատ մը աշակերտներ բացակայ կ'ըլլային, հարսնեկան հանդէսներու մէջ դպրութիւն ընելու համար. դպրոցները այդ օրերը փակ կը մնային. ամէն շաբաթ 40-50 հարսնիք կը կատարուէին։ Հիմա ընտանեկան բարքերը բոլորովին փոխուած են, ամէն երիտասարդ տեսակ մը նողկանք ունի, եւ կը վախնան նորաձեւութեան տուէր բազմապիսի ծախքերէն։ Մեծ անկում մը սկսած է մեր ընտանեկան բարքերուն մէջ, եւ սկսած է դըժբաղդաբար ծայր տալ Ատանայի թեմերուն մէջ ալ։ Շատ ցաւալի պիտի ըլլայ ընտանեկան յարկերուն վիճակը, եթէ երկու սեռէ ամուրիներու թիւը շատնայ այսպէս։»

—Կրօնական Ժողովը գումարուեցաւ երէկ Պատրիարքարանի մէջ, Նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին եւ ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս արքեպ.ի։ Ներկայ էին Տ. Վահրամ արքեպ. եւ Տ. Գաբրիէլ եպիսկ. եւ Սանտալճեան ու Շահպազեան աւագ քահանաները։ 1. Տարտանէլի Ս. եկեղեցիին համար նոր շինուած խաչաներկ Ս. Աստուածածնի եւ Ս. Գէորգայ պատկերները ներկայացուած էին Ժողովոյ, վաւերացուելու եւ օծումը արտօնուելու համար։ Ժողովը Ս. Աստուածածնի պատկերը վաւերացուց, իսկ Ս. Գէորգայ պատկերին վրայ պէտք եղած փոփոխութիւնները ընելէ վերջը որոշեց զայն ալ վաւերացնել եւ արտօնել անոնց օծումը։ 2. Խարբերդի Առաջնորդ Տ. Խոսրով վրդ. կը տեղեկագրէր թէ Մալաթիոյ Աղչէտաղ գաւառակի Հէքիմխան գիւղի հայ ժողովուրդը՝ որ ասկէ առաջ հռոմէականութեան դիմած էր, կը փափաքի մայրենի Ս. Եկեղեցւոյ ծոցը դառնալ։ Ժողովը որոշեց խնդիրը յանձնել Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին կարգադրութեանը, քանի որ Մալաթիա Կիլիկիոյ թեմ է։ 3. Աղթամարայ կաթող. տեղապահ Տ. Արսէն վրդ. Մարգարեան յայտագրած էր այս ամառ Հայոց Ձորի, Շատախի եւ Մոկսի առած այցելութեանց եւ այդ թեմերուն մէջ կատարած նորոգութեանց ու քննութեանց արդիւնքը։ Ժողովը կարդաց այդ տեղեկագիրը եւ որոշեց յանձնարարել իրեն շարունակել սկսուած այդ քննութիւնները եւ արդիւնքը փութով տեղեկագրել։ 1. Ասկէ առաջ Ժողովոյ որոշմամբ յանձնարարուած էր Պատր. Փոխանորդին որ Սամաթիոյ քահանաներու Ս. Գէորգ, Ալթը-Մէրմէրի Ս. Յակոբ եւ Նարլըգաբուի Ս. Յովհաննէս եկեղեցիներու վրայ բաժանումը կատարէ, տեղւոյն մէջ ծագած քահանայական խնդիրներու վերջ մը տրուելու համար։ Փոխանորդ Սրբազանը յանձնի Ժողովոյ յայտարարեց թէ յետ խորհրդակցելու երեք եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդներու հետ, այդ բաժանումը չէր տեսնուած։ Ժողովը այս յայտարարութեան վրայ հարկ համարեց ժամանակ մը յետաձգել բաժանման խնդիրը եւ որոշեց ըստ առաջնոյն շարունակել եւ միւս կողմէ գրել աւագերէցին որ եթէ քահանաները վերստին անպատեհութեանց տեղի տան, այն ատեն Ժողովը վերջնականապէս պիտի գործադրէ իր որոշումը։ 5. Ժողովը ուշադրութեան առնելով Բերայի մէջ կատարուած պսակի մը խնդիրը, այդ գործին մէջ Տ. Ղեւոնդ քահանայի յանցաւորութիւնը հաստատեց եւ որոշեց Փոխանորդարանի յանձնել եւ վերջին անգամ ըլլալով ազդարարել որ եթէ անգամ մը եւս գանգատ գայ իր վրայ, ամենածանր պատասխանատուութեան պիտի ենթարկուի։ Որոշուեցաւ նաեւ այս որոշումը հաղորդել Բերայի աւագերէցին։ 6. Գումգաբուի դուրսի քարոզիչը փոխ. աւագերէցը եւ Թաղ. Խորհուրդը տեղեկագրած էին տեղւոյն Վանեցի Տ. Գարեգին քահանայի մէկ արարքը։ Ժողովը երկու ամսուան փիլոնազրկութեան դատապարտեց յիշեալ քահանան։ 7. Տ. Մարկոս Վ. Գարադաշեան խնդրած էր որ Ռումէլի Հիսարի եկեղեցին քարոզիչ կարգուի. Ժողովը որոշեց յանձնարարել իրեն որ բաւականանայ Սթէնեայի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ մէջ պաշտօնավարութեամբ։ 8. Ափրիկեան Տրիպոլսոյ Տ. Դաւիթ քհն. իր նիւթական անձկութիւնը եւ տեղւոյն հոգաբարձութեան իրեն ամսական տալու տրամադրութիւն չունենալը յայտնելով, արտօնութիւն կը խնդրէր Իզմիր վերադառնալու։ Ժողովը չարտօնեց եւ որոշեց Պատրիարքարանէ անմիջական նպաստ մը հասցնել։ Ժողովը անոնցմէ զատ զբաղեցաւ նաեւ մէկ քանի ամուսնական խնդիրներով։

—Այսօրուան Պաշտօնականներուն մէջ հրատարակուած է Կայսերական այն գնահատումը որով Ա. կարգի Շէֆգաթ պատուանշանն շնորհուած է Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեանի Տիկնոջ եւ Բ. կարգի Շէֆգաթը՝ աղջկանը Օր. Նորատունկեանի։ Արեւելքի երէկուան թիւով փութացինք մեր խնդակցութիւններն յայտնել այն բարձր պատուոյն համար որուն կ'արժանանան Տիկին Մառի եւ Օր. Անայիս Նորատունկեան որոնք համակիր շնորհաւորութիւններ կ'ընդունին այս բերկրալի առթիւ։ Տիկին Նորատունկեան՝ օժտուած սրտի եւ մտքի անզուգական ձիրքերով եւ մտաւորական զարգացման տէր, կը ներկայացնէ ազնուաբարոյ եւ բարեպաշտիկ հայ Տիկնոջ տիպար մը, որ նոյնքան հազուագիւտ որքան բարի օրինակ մըն է դարավերջիկ բարքերու սիրահար հայ երդիքներու համար, եւ իր Վսեմ. ամուսնոյն հետ նոյն ոգւով կրթած է իր զաւակներն ալ որոնցմէ Օր. Անայիս կ'արժանանայ Կայսերական շնորհի։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ԴԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՓԼ)

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 8 դեկտ. — Գ. Ռուզվէլթ, իր առջի օրուան պատգամագրին մէջ, խօսելով Մ. Նահանգաց ելմտական կացութեան վրայ, կ'ըսէ թէ հաւանական է որ հաւասարակշռութիւնը հաստատուի հասոյթներու եւ ծախքերու ելմտացոյցին մէջ։ Գաղթականութեանց մասին ալ կը յայտարարէ թէ բացարձակապէս անհրաժեշտ է միջոցներ գտնել անպատեհ տարրերը վանելու համար. նաեւ յարմար եղանակով մը երկրին զանազան մասերուն մէջ ցրուել՝ ընդունուած գաղթականները։

ՎԻԵՆՆԱ. — Աւստրիոյ պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ Գ. Հէնրի Բամլէրի անուանումը իբրեւ վերին տեսուչ Աւստրիոյ թղթատարատան, փոխանակ Գ. Եէկլէնկէրի որ գերագոյն խորհրդականի տիտղոս ստացած է։

ԱԹԷՆՔ. — Հելլենական երկու շոգենաւեր իրարու զարնուեցան Իգաքիոյ նաւահանգիստին մէջ։ Յիսուն հոգի խեղդուեցան։

ՊԵԼԿՐԱՏ. — Ելմտական նախարարը որ երէկ հրաժարական տուած էր, այսօր ետ առաւ։

— Կառավարութեան արտօնութեամբ, այսօր, Ալեքսանդր թագաւորին եւ Տըրակա թագուհիին համար հին գերեզմանատան մէջ հոգեհանգիստ կատարուեցաւ՝ Տրակա թագուհիին քրոջ կազմակերպութեամբ։

— Սավի յորդելուն հետեւանքով Միթրովից քաղաքը եւ շրջակայ քանի մը գիւղեր ողողուեցան։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 8 դեկտ. — Ռուզվէլթ նախագահը Բանամայի Ջրանցքին դաշնագրութիւնը ղրկեց Ծերակոյտին վաւերացման, որուն հաւանութիւնը ապահով է։

ՄԱՏՐԻՏ. — Նախարարապետ Գ. Մաուրա յայտարարեց թէ պիտի յարգէ Գ. Վիլլավէրտէի ելմտական ծրագիրները։

ՊԵԼԿՐԱՏ. — Ելմտական նախարարը հրաժարեցաւ։

ՀՌՈՄ. — Անարատ Յղութեան տօնը մեծ հանդէսով կատարուեցաւ։ Պապը պատարագեց։ Մեծ բազմութիւն հաւաքուած էր։ Ժան տ'Արքի սրբոց կարգը դասուիլը յետաձգուեցաւ յունուար 6ին։

ԼԻՒՍԵՐՆԱ. — Սէմփլոնի թունելին բացումը 1905 ապրիլ 30ին պիտի կատարուի։

ԼՈՆՏՈՆ. — Չինու կառավարութիւնը խիստ միջոցներ ձեռք պիտի առնէ Չինացի գործաւորներուն Թրանսվալ գաղթելը արգիլելու համար։

—Հանքային արժեթուղթերու գիները նուազ հաստատուն են։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Երէկ Սակարանի 15 օրուան հաշուեյարդարումը կատարուելով 1000 քոնսոլիտէի 200 ղրշ. ռէբօռ եւ երկաթուղիի հատին 5 սանդ. տէբօռ եղաւ։

ՓԱԿՈՒՄ 25 Նոյեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	97	04
Ամէնէն բարձր գին	»	97	04
Ամէնէն վար գին	»	96	25
Ռումէլիի Երկաթուղի գօգ.	Ֆր.	133	62
Ամէնէն բարձր գին	»	133	75
Ամէնէն վար գին	»	133	12

ԲԱՑՈՒՄ 26 Նոյեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Փ. Գ.	96	31
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	133	12
Շիրքէթի Խայրիէ		39	—
Օսմանիէ		—	—
Մէճիտ		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական պանքա		438	50
Տէրքոզ		359	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	85
Թրամվէյի բաժնեթուղթ		6	40
» ժուիսանս		1	95
» պարտաթուղթ		486	—
[illegible] Կ. Պոլսոյ		505	—
Թիւնէլ		112	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		266	1/4
ավրիօա		73	—
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	—
« պարտաթուղթ	«	515	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	109	20
Բարիզ » »	Ֆր.	23	—
» » » չէք	»	—	—
Պէրլին առանց չէք	մարք	18	70
Վիէննա չէք	Ֆիօր.	21	89

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Ֆրանսըզ	Ղրշ.	87	04
Անգլիական ոսկի	»	109	33
Ռուս էմբէրիալ	»	89	30
Քրիպէց	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	33
Մէճիտիէ	»	—	—
Ռուբլի թղթադրամ	Օ. Ո.	3	64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 8 Դեկտեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ	88	81
Միացեալ պարտք բ. գ.	88	—
Միացեալ պարտք գօգ	88	—
Օսմանեան Պանքա	14	12
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	48	50
» Մոնոբոլ	45	—
Պուլկարական 1888	92	—
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ	103	25
Տոմինիալ	104	—
Թրանսվալ	4	31
Այտընի երկաթուղի	15	—
Փոխանակագիր	25	400

ԲԱՐԻԶ, 8 Դեկտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		98	43
Միացեալ պարտաթուղթ բաց.	Ղրշ.	89	79
Միացեալ պարտաթուղթ գօգ.	»	89	55
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	597	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	137	25
Օսմ. Ծխախոտ	»	473	—
Օսմ. Ռէժի	»	389	—
Պրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	501	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1133	—
Իտալական Ռանթ	»	104	10
Սպանիական արտաքին	»	88	37
Թրանսվալ	»	111	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	190
[illegible]	»	—	—

ՊԷՐԼԻՆ, 8 Դեկտեմբեր

Ռուպլը	Ֆր.	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	143	10
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	40
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	250

ՊՐԻՒՔՍԷԼ, 8 Դեկտեմբեր

Միացեալ պարտք	88	25
Ռումէլի երկաթուղի	125	—

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ՄԻԱՑՈՒՄ ՕՍՄ. ՓՈԽՈՒՆԱԼ ՊԱՐՏՔԻ

Երկաթուղիի պարտաթուղթերու կտրօնի թերթին անջատումը

Օսմ. Կայս. Պանքան, Ղալաթիոյ մէջ, սովորական ամէն օր պիտի ընդունի, բաց ի ուրբաթէ, ժամ 10էն մինչեւ իրիկուան ժամ 3, իրեն ներկայացուելիք երկաթուղիի պարտաթուղթերը՝ կտրօնի թերթին անջատման եւ երկու ֆր. փոխարժէքին գանձման համար։ Այդ պարտաթուղթերուն հետ պէտք է ներկայացուին թուագրեալ պորտորներ, կրկին օրինակ եւ կարելի եղած ճշդութեամբ պատրաստուած։ Անընթեռնելի կամ աւրըւած եւ նորէն գրուած թուանշաններ պարունակող պորտորները պիտի մերժըւին։ Պորտորները պէտք է թուական ունենան եւ օրինաւոր կերպով ստորագրըւած ըլլան։ Հասցէին հետ պէտք է պարունակեն նաեւ ներկայացնողին անունը եւ մականունը։ Պանքան ներկայացնողներուն տրամադրութեան տակ կը դնէ պորտորի օրինակներ։ Պաշտօնեաները պիտի պատրաստեն պորտոր, երբ ներկայացնողը կարող չըլլայ։ Պարտաթուղթերու յանձնումին փոխարէն պանքան անուանական ստացագիր մը պիտի տայ՝ ցոյց տալով այն պայմանաժամը որու միջոցին Պանքան պիտի կատարէ ներքին գործողութիւնները եւ ճշդումը։ Այդ ճըշդումը կատարուելէ յետոյ իրենց տէրերուն սովորական պայմաններով ետ պիտի տրուին այն պարտաթուղթերը որոնք վիճակահանութենէ չանցած են եւ կամ անվաւեր։ Որոշուած պայմանաժամը լրանալէն ետքը Պանքան այդ ստացագիրները ներկայացնողներուն տրամադրութեան տակ պիտի դնէ երկաթուղիի պարտաթուղթերը կտրօնի թերթը անջատուած, ինչպէս նաեւ իւրաքանչիւր պարտաթուղթի համար երկու ֆր.ի փոխարժէքը։

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1852
Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԽԱՆԻ ԳԱՐԵՋԲԱՇԵԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
([illegible] դէմը)

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ, յար եւ նման բնականին, դիւրին ձեւաւորութիւն, ըստ սարքի, ծամելութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունի։

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ
ՏՈՔԹ. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆ
(ՎԿԱՅԵԱԼ ԲԱՐԻԶԷ)
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
Կանանց հիւանդութեանց, մանկաբարձ, վիրաբոյժ

Բերայի դարմանատունը փոխադրած է կրկին Բերա Սագըզ Աղաճ փողոց, թիւ 26, ուր հիւանդներ կ'ընդունի ամէն օր կէս օրէն վերջ ժամը 1—4 (Ը. Ե.)։

Ժամադրութեամբ՝ կէս օրէն առաջ։

Կարօտ հիւանդները կը դարմանէ Բերայի (Սր. Երրորդութեան եկեղեցւոյ) Աղքատախնամի դարմանատունը՝ ամէն հինգշաբթի առաւօտէն մինչեւ կէս օր։

Ծանօթ. — Վիրաբուժական, ուղղամարզական (orthopédique), ծննդաբերական եւ ամէն կերպ արգանդի հիւանդութեանց շատ կարեւոր գործողութիւնները՝ ենթականերու տուներուն մէջ՝ կատարեալ ապահովութեամբ եւ մեծ յաջողութեամբ կարենալ կատարելու համար՝ գիտական ամենավերջին մեթոտներու համապատասխանող կատարելագործեալ գործիքներու մանրամասն ամբողջութիւնը հոգացուած է։ 7—24

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1820ԻՆ
ՊԷՐՆԱՐ ԷՍՔՈՖԻԷ ՈՐԴԻՔ
ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՂ ԵՒ ԹՈՐԻՉ
ԳՐԱՍԻ ՄԷՋ (ՖՐԱՆՍԱ)

Ստորագրեալս, յիշեալ գործարանին Թուրքիոյ ներկայացուցիչ, կը ծանուցանէ դեղավաճառներուն, դեղագործներուն, օծանավաճառներուն, սափրիչներուն, ոգելից ըմպելիք ծախողներուն, եւն. թէ կըրնայ հայթայթել առաջնակարգ էսանսներ, նախնական նիւթեր, անմրցելի գիներով։ Պէրնար Էսքոֆիէ տան տիեզերական համբաւը կրնայ վստահութիւն ներշնչել յաճախորդներուն։ ԱՇԻԼ ՔԱՋԷ

Թուրքիոյ ներկայացուցիչ, Եըլտըզ խան, թիւ 4, Ղալաթիա։

Կը ծախուի Սուիզրոս եւ Ընկ. դեղավաճառ. Թէքէլեանի, Թոմասեան Պաւէլ Գաբոս, եւ բոլոր դեղագործներուն քով։

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ
1904
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
Գին 1 (մէկ) Դահեկան

Յառաջիկայ 1904 տարւոյ Հիւանդանոցի պարզ Օրացոյցն հրատարակ ելած է խնամեալ եւ մաքուր տպագրութեամբ. ինչպէս մի քանի տարիներ այս անգամ եւս պարզ օրացոյցն իւրաքանչիւր աւուր եկեղեցական արարողութեանց համար մանրամասն ծանօթութիւններ պարունակելէ զատ պաշտամանց ընդհանուր կէտերու մասին յատուկ խրատականներ եւ հրահանգներ ունի։

Ի գիտութիւն պատուարժան հասարակութեան Հոգաբարձութիւնս կը փութայ ներկայիւս ծանուցանել թէ՝ միայն հիւանդանոցիս պարզ օրացոյցն է որուն ճշդութիւնն վաւերացուած է Ազգ. Պատրիարքարանէ, հետեւաբար պէտք է ուշադիր գտնուիլ հոգաբարձութեանս կնիքին, ուր գրուած է «Սեփականութիւն Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի 1904»։

Հոգաբարձութիւնս գոհունակութեամբ սրտի կը ծանուցանէ թէ՝ բարեսէր ազգայնոց Հիւանդանոցիս նկատմամբ տածած սիրոյն եւ հոգածութեան իբր արդիւնք անցեալ տարի 60,000 հատ պարզ օրացոյց սպառած է, եւ լիայոյս է թէ աւելի եւս սպառման մեծ ասպարէզ մը տայ, եթէ իւրաքանչիւր անհատ առհասարակ փութայ գնել մէկ մէկ հատ որով հաստատութեանս մէջ խնամեալ 1100ի մօտ պատսպարեալը նպաստած ըլլալու մեծ հաճոյքն ունեցած պիտի ըլլայ։

Վաճառման կեդրոնատեղին է հոգաբարձութեանս գրասենեակն Մեծ-Նոր Խան միջին յարկ Թ. 48, 49, 50, ինչպէս նաեւ կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով։

ՅՈՎՍԷՓ ՊԱԼՊԱԼԵԱՆ
(ՄԵՂՐՈՒՆԻ)
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Մուզաֆէրիէ Հիւանդանոցին եւ
Պարսկական Դեսպանատան
Բերա, Մեծ Փողոց, Թագսիմ, թիւ 61
Ջրանցեան աբարթման

Պալպալեան ամէն օր ակռայի ամէն տեսակ հիւանդութիւններով տառապողները կ'ընդունի. իսկ Ուրբաթ, Կիրակի եւ Երեքշաբթի մինչեւ ժամը 5։ Գիշերուան ո եւ է ժամուն կարելի է դիմել։ Պալպալեան կ'երաշխաւորէ իր լեցուցած ու շինած ակռաները։ Ցօրեկները ակռայ քաշել տալու համար որեւէ վարձք մը չկայ. քաշել տուողին կամքէն կախեալ է։
Աղքատներուն ձրի

ՅՕԴԱՑԱՒ եւ ՅՕԴԱՏԱՊ

ԱՊԱՀՈՎ ԲՈՒԺՈՒՄ

ԿՕՏԻՆԱՅԻ ԸՄՊԵԼԻՈՎ

Պատրաստուած Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կայսերական-արքայական համալսարանի տարրաբաններէն

Ռ. ԵՒ Ժ. ԿՕՏԻՆԱՅԻ կողմէ

Յօդատապային բոլոր հիւանդութիւնները, ինչպէս գլխու ցաւ, ջղացաւութիւն, մէջքի ցաւ, կռնակի ցաւեր եւ ծունկերու ցաւեր արմատական կերպով կը բուժուին ԿՕՏԻՆԱՅԻ դարմանով։

Ամբողջ Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչ Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ., Գավաֆեան խան թիւ 5։

Կը գտնուի նաեւ Վէնեան Գասապեան էֆ.ի դեղի մթերանոցը եւ բոլոր գլխաւոր դեղարանները։

Գաւառները երեք շիշէն պակաս չի ղրկուիր

ՍԱԼԱՄԱՆՏՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

Կեդրոնատեղի՝ ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Դրամագլուխ եւ պահեստ

ՖՐ. 7,500,000

Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով եւ սակերով հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, մթերանոցներ, գործարաններ, եւն. ինչպէս նաեւ անոնց պարունակութիւնը, Կ. Պոլսոյ եւ ամբողջ Թուրքիոյ մէջ։

Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. Կայս. Պանքան։

Ընդհանուր գործակալ
ՖՕՍԿՕԼՕ ՄԱՆԿՕ ԵՒ ԸՆԿ.
Կալաթա Գարա Մուսթաֆա փողոց թիւ 4
10—104

ՋՂԱՅԻՆ ԷՔ

ԿԱՐԴԱՑԷ՛Ք, ՊԻՏԻ ԲԺՇԿՈՒԻՔ

Ամենէն չնչին պատճառով շատ անգամ ջղային հիւանդութեան կ'ենթարկուի մարդ. և եթէ կարեւորութիւն չտալով անփոյթ գտնուի ինքզինք դարմանել տալու, հիւանդութիւնը աստիճանաբար կը յառաջանայ և մինչեւ իսկ ապագայ զաւակներուն կը փոխանցուի։ Լուսնոտները, և ուրիշ ջղային հիւանդութենէ տառապողներ, կամ այն է որ իրենց ծնողքէն ժառանգած են սոսկալի հիւանդութիւնն և կամ հիւանդութեան նոր սկսած ատեն կարեւորութիւն չտալով անոր, իրենց այսօրուան դժբախտ վիճակին հասած են։

Ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը ալ շուտով կը բժշկուի, եթէ հիւանդը կանոնաւորաբար գործածէ ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ՊԻԷՐԼՕ անուն աշխարհահռչակ դեղը։

Այս դեղը անմիջապէս կը հանդարտեցնէ ջիղերն և ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը արագ և վերջնականապէս կը բժշկէ [illegible]. Անքնութիւնը, ջղագրգռութիւնը, կէս գլխու ցաւը, անդամալուծութիւնը, խելագարութիւնը, մոռացկոտութիւնը, խօսելու անկարողութիւնը, ցնցկոտութիւնը, դիւրագրգռութիւնը, ջղային հազը, սրտի բաբախումը, մարսելու [illegible], կանանց սովորական անկանոնութիւնը, դժուարաղաշտանութիւնն ու ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը կը բժշկուի ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ՊԻԷՐԼՕ գործածելով։ Կեղծերէն զգուշանալ։ Կը ծախուի ամէն մեծ դեղարաններու և դեղի մթերանոցներու մէջ։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ՓՈԽԱԴԱՐՁԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին ապահովագրեալ գումար՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած վճարումները՝ Ֆր. 34,000,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք են կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանին բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրեալներուն վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ապահովագրական պոլիսը [illegible] 3 տարի [illegible] 30 օր [illegible] 5 տարի [illegible] 5 առ 100 տոկոսով [illegible] 24 [illegible].

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր [illegible]։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Տեսուչ Գաւառաց
Ա. ՁՈՒՀԱՃԵԱՆ

Պոլիս, [illegible] խան
[illegible] փողոց, [illegible] խան
Ղալաթիա

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատեով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
թուականը
(20 [illegible] 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Բաղչէ Ղաբու

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի Հաւուզլու փողոց Օսմ. Նախակրթական դէմը։

Ենթ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զաթօյի
[illegible], Զորլուլը խան, թիւ 21

Ընկերութիւնս գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։
194

ՁԷՅԹՐՈՒՏՍ ԲԱԹԷՆԹ

ԻՆՎԻՆՍԻՊԸԼ ՍԷՅՖ

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ ՆԱԽԿԻՆ ՏՆՕՐԷՆ
ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԹԻ ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ՝
Ուղղուած Ձէյթրուտս Բաթէնթ էնտ Լիֆ Ընկերութեան

Պարոններ,

Մեծ հաճոյքով ձեզ կը ծանուցանեմ թէ Օսմ. Կայս. Պանքայի մէջ հաստատած ձեր դրամարկղի սենեակները կատարելապէս գոհ թողուցած են մեզ։ Կրնամ ըսել թէ այն ճարտարութիւնը որով հաստատուած են այդ դրամարկղի սենեակները, համապատասխանած են սեղանաւորական այդքան մեծ հաստատութեան մը պէտքերուն։

ԷՏՈՒԱՐՏ ԷՆՏ ՍԸՆ
Ալալէմճի խան, Պոլիս

Հայթայթիչ Օսմ. Կայս. Պանքայի դրամարկղի սենեակներ կազմակերպող գործակալութիւններ Ղալաթիոյ, Պոլսոյ եւ Բերայի մէջ, մասնաճիւղեր Սքիւպի եւ Մանասթըրի մէջ։

ՆՈՍԹ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
ԲԱՐՁՐ. ԿԱԼԼԷՍԻ ԻՇԽԱՆԻՆ

Մեքենայի ամէնէն մեծ յանձնարարութիւնը որ եղած ըլլայ կառավարութեան մը, Ընկերութեան մը կամ անհատական Տան մը կողմէ, այն յանձնարարութիւնն է որ Նոսթ Թիբրայթըր Քըմբէնիի եղած ու Հնդկաստանի կառավարութեան յանձնուած է։ Երրորդ անգամ ըլլալով, Բրիտանական կառավարութիւնը 150 ՄԵՔԵՆԱՅԻ յանձնարարութիւն կուտայ Նոսթ Թիբրայթըր Քըմբէնիի, ինչ որ մինչեւ հիմա տրուած չէ ԲՆԱՒ։ Ասիկա անվիճելիօրէն ցոյց կուտայ թէ Նոսթ գրելու լաւագոյն մեքենան է.

Արեւելքի համար Գործակալ
ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ
Պոլիս, Ալալէմճի խան, Մէյտանճըգ փողոց։
29—52

ԱՆՔԸՐ

Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար
Ֆր. 168,000,000

Վճարեալ գումարներ
Ֆր. 277,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
ՍԻԿՖՐԻՏ ԱՏԼԷՐ

Սթամպոլ Ապուտ Էֆէնտի խան

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՎ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՆԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթէմունի, Դամասկոս, Գօնիա, Լառնագա, Գահիրէ, Մէրսին, Միթիլլի, Ուշաք, Փորթ-Սայիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գանթ-գուրան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրտիններ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրոններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Պանքան հետեւեալ պայմաններով եւ տոկոսներով դրամ պահեստի կ'ընդունի.—

2 տարի պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 100ին 3 ու կէս տոկոս կուտայ. մէկ տարի պայմանաժամով պահեստի համար՝ տարեկան 100ին երեք։ 6 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 2 առ հարիւր, 3 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 1½ առ հարիւր։

Պոլսոյ գործակալութիւնը վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները կը ստանձնէ, եւ ասկէ զատ ապրանքներու վրայ փոխատուութիւններ կ'ընէ եւ գօնսինեասիոնով եւ ազատ էնթրեփօզիթոյով ապրանքներ աւանդ կ'ընդունի։

Բերայի մասնաճիւղը նմանապէս կը կատարէ Պանքային վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները (բացի ապրանքներու վրայ կատարուածներէն), եւ անմիջապէս յանձնելու պայմանաւ կը գնէ եւ կը ծախէ զանազան վիճակահանութեանց արժեթուղթեր, ինչպէս Վիլ տը Բարիի, Ռումէլիի երկաթուղեաց, Հելլենական կամ Բանամայի վիճակահանութեան արժեթուղթեր եւլն. եւլն.։ Պոլսոյ գործակալութիւնը եւ Բերայի մասնաճիւղը կը ծախեն նաեւ Ռումէլի Երկաթուղեաց արժեթուղթերու բրոմեսները եւ Օսմ. Պանքային Թուրքիոյ մէջ հաստատուած միւս բոլոր գործակալութիւններուն նման կ'ընդունին տարեկան 2% տոկոսով մինչեւ 100 օսմ. ոսկի, ընթացիկ հաշիւ բանալով։

Օսմ. Պանքան 3½% ֆրանսական եւ 3% գերմանական Ռանթերու փոխարէն գումարներ փոխ կուտայ, պզտիկ ընթացիկ հաշիւի դրութեամբ. յիշեալ Ռանթերը՝ պահեստի դրուած արժեթուղթերու յատուկ սաֆէին մէջ կը պահուին։ Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալուն համեմատութեամբ, եղած փոխատուութիւնն ալ հետզհետէ կ'աւելնայ։

ԲԷՐՇԸՐՈՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 410

Բէրշըրոն վաճառատունը որ Կ. Պոլսոյ վաղեմի մէկ հաստատութիւնն է, նորէն բացած է ոսկեզօծման, փայլի ու կահ կարասիքի գործարանը ու վաճառատունը։ Վերանորոգած է գործարանին մէջ պատրաստութեանց եղանակը. Նաեւ բաւական կարեւոր դրամագլուխ մը ունի։ Յանձնուելիք գործերը կատարելապէս, կարճ միջոցի մէջ ու խիստ աժան կը կատարէ։ Իր հին համբաւը պահելով ժողովրդեան համարումը ու վստահութիւնը պիտի շահի։ Վաճառատան ու գործարանին մէջ շատ կարեւոր նորութիւններ կան։

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Co.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց ամրութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ ոսկեդրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի առջեւ
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար Չարշը պոյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզօղլուի տունը։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԵՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1903 Նոյեմբեր 5/18էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Վոսփորէն կամուրջ

2 – Արնվ. գրչ. օրթ. պէշիք. 22
2 — Պէպէք չէնկ. պէյլ. գուզղ. պէշիկ. 19
1 45 Ենիմ. մէզպ. պէօյ. Թրպ. Եէնք. Էմիրկ. 40
2 20 Սթէն. միրկ. ր. հիսար պէպէք արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշկ. Դալթ.
1 45 Պէյք. բշպ. չպուգ զանլ ան հիսար զանտ վ Նի. չէնկ. պէյլ. գուզղ 44
2 30 Ենմ. մէզր. այրտ. Թրպ. Ենք. սթէն. միրկ. պշկ. 46
3 10 Միրկ. ր. հիս. պէպէք. Արնվ. գրչ. օրթ պէշիքթաշ 45
3 — Ա. հիսար զանտ. վանի. չէնկ. պէյլ. գուզղ. պէշկ. Դալթ. 34
2 20 Ա. Ք. գավագ Ենմ. մէզր. այրտ. Թրպ. պէյք. բաշպ. չպգլ. զանլ. ա. հիսա զանտ. օրթ. պէշ. 41
3 50 Ա. հիսար զանտ. վանի. չէնկ. պէյլ. գուզղ. պէշիքթաշ 39
3 15 Ենմ. մէզր. այրտ. Թրպ. Ենք. սթէն. Էմիրկ. պէշիկթաշ 50
4 5 Միրկ. ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. զապաթաշ 40
4 50 Ա. հիսար զանտ. պէպէք արն. չէնկ. պէյլ. օրթ. պէշկ. Դալթ. սիրքէճի 19
4 15 Ր. Ա. Գավագ Ենմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. Ենք. սթէն. միրկ. ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ. 37
5 — Պէյք. բաշպ. չպուգ. զանլ. ա. հիսար զանտ. վանի. չէնկ. պէյլ. պէշկ. 44
6 — Պէպէք արնվ. գրչ. չէնկ. պէյլ. օրթ. պշկ. զապաթաշ սիրքէճի (այս երթեւեկը մինչեւ դեկտեմբեր 10 պիտի շարունակուի) 46
5 45 Ենմ. մզրպ. այրտ. Թրպ. Ենք. միրկ. ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ. 38
6 — Պէյքօզ բշպ. Ենիք. սթն. զանլ. միրկ. ր. ա. հիս. զանտ. պէպէք Արնվ. գրչ. չնկլ. պէյլ. օրթ. Գուզղ. պէշկ. զպթ. 22
8 5 ր. ա. հիսար զանտ. արն. չէնկ. պէյլ. գուզղկ. պշկ. զապաթաշ 43
7 35 Էնմ. մէզրպ. պէօյք. Թարպ. պէյք. գ Ենիք. սթն. միրկ. Ր. հիս. պէպ. ա. ն. գրչ. օրթ. պշկ. 31
8 23 Ր. ա. Գավագ մզպ. այրտ. Թրպ. պէյք. բշպ. չպուգ. զանլ. ա. հիսար զանտ. վ Նի. չէնկ. պէյլ. գուզկ. պէշկ. 39
9 20 Ենիմ. մէզր. պէօյտ. Թրպ. Ենք. սթն. միրկ. ր. հիսար պէպէք արնավուտքէօյ գրչ. օրթ. պէշթ. 45
10 15 Պէյքօզ Ենիք. զանլ. ա. հիսար. զնտ. չէնկք. պէյլ. գուզկ. իսկ. 41
10 50 Միրկ. օրթ. 50
10 50 Վանի. գրչ. պէշիքթաշ 19
11 15 Պէպէք 22
10 10 Ր. Ա. գավագ Ենիմ. մէզպ. պէօյիւքտ. Թարպյ. Ենիք. միրկ. ր. հիս. պէպէք արնաւ. օրթ. պէշիկթաշ 37

Կամուրջէն Վոսփոր

2 30 Պէշիքթաշ օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. սթն. Ենք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. Ենմ. ր. ա. գավագ. 37
3 5 Պէշիք. օրթ. արնվ. միրկ. 40
3 15 Զապաթ. պէշթ. գուզղ. օ թ. պէյլ չնկլ. գրչ. արնվ. պէպէք զանտ. ա. հիսար ր. հիս. միրկ. զանլ. սթն. Ենք. բշպ. պէյքօզ. 22
3 30 Իսկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զանտ. ա. հիս զանլ. չպուգլը բշպ. պէյքօզ 41
4 0 Պէշկթ. չնկ. ա. հիսար 19
4 Զապթ. պշթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիսար միրկ. սթէն. Ենիք. Թարպ. պէյք. մէզ Ենմ. 38
5 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք (այս երթեւեկութիւնը մինչեւ դեկտեմբեր 10 պիտի տեւէ)
5 15 Զապաթաշ պէշկ. Գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զնտլ. ա. հիս. զանլ. չպուգլը բշպ. պէյք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. Ենմ. 34
6 Զապթ. պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սթն. Ենք. Թրպ. պէօյ. մէզպ. Ենմ. ր. ա. գավագ 39
6 40 Պէշիկթ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. գրչ. արնվ. պէպէք զանտ. ա. հիս. զանլ. ր. հիս. 19
7 10 Պէշիկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. Ենք. պէյքօզ Թրպ. պէօյիւք. մէզպ. Ենմ.
8 45 Պշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զնտլ. ա. հիս. զանլ չպուգլը բշպ. պէյքօզ 44
9 Պէշկթ. օրթ. գրչ արնվ. պէպէք ր. հ. ս միրկ. Ենք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. ր. ա. գավագ 37
9 55 Զապթ. պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիսար միրկ. 50
10 30 Պէշկթ. միրկ. սթն. Ենք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. Ենմ. 49
10 10 Պէշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. 19
10 20 Պէշկթ. զանտ. ա. հիս զանլ. չպուգլը բշպ. պէյք. մէզպ. ր. ա. գավագը 40
10 35 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք 22
10 50 Զապթ. պէշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկլը. վանիք. զանլ. ա. ր. հիսար պէպէք 39
11 25 Պէշթ. պէյլ. զանտ. ա. հիսար զանլ. չպուգլը Ենք. բշպ. պէյք. 45
11 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ ր. հիս. միրկ. սթն. Ենք. 38
11 25 Միրկ. Ենք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. Ենմ. 46
12 Միրկ. Ենք. Թրպ. պէօյք. Ենմ. 50
11 45 Պէշկթ. օրթ. արնվ. պէպէք ր. հիսար միրկ. սթն. Ենք. պէյք. 44
11 50 Պշկթ գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զանտ. ա. հիսար 31
12 10 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք 22
12 10 Իսկ. գուզկ. չէնկ. զանտ. արնվ. 19

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հուլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Տիտօ	1497	Կուիտօ	1011	Մալմօ	924	Ռօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Տօմինօ	2906	Կրօտօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Տակօ	895	Հիրօ	775	Մարչէլլօ	3709	Շէրօ	1735
Արիոսդօ	2271	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միրանտօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1832	Տօմինօ	937	Հինտու	3729	Մէլօ	1057	Սօլօ	1300
Պորօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրացիօ	3690	Մոնթէպէլլօ	1735	Թասօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	[illegible]	504	Իտակօ	2354	Նէրօ	1063	Թօրօնթօ	3627
Պըֆֆալօ	4431	Էքօ	2464	Իտալօ	5540	Օթթօ	4100	Թօլէտօ	1470
Կէյրօ	1671	Էլտորատօ	1520	[illegible]	1060	Օնտարիօ	4036	Թորպէտօ	487
Կալիպսօ	1337	Էրատօ	1841	[illegible]	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Կամէօ	1244	Էպրօ	954	Քօլինօ	2367	Բալէրմօ	1637	Վասօ	1914
Կագօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմօ	1700	Պօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Բիսթօ	2239	Վոլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչէսքօ	4582	Լէանտրօ	2272	Ռինալտօ	1663	Եէլօ	1350
Կլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռոլլօ	1613	Զէնօ	1200
Կոլորատօ	4235	Կիթանօ	1248	Լորէնցօ	3191	Ռուպէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հուլէն հոս հասած է,
Քլիօ շոգենաւը, Նաւապետ [illegible]։

Ընդհանուր վաճառքով Հուլէն հոս կը սպասուի,
Հօրացիօ շոգենաւը, Նաւապետ Քրոֆթ, դեկտեմբեր 13ին։

Դիմել առ գործակալը Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՔՕ
Թիւ 22—24. [illegible] խան, Ղալաթիա
877

COMP. RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Յուլիս
Գշ. 25/8 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առտու Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Փոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Եշ. 27/10 Օտեսա ժամը 10ին առտու
Շբ. 29/12 Միթիլլիս, Իզմիր, Քիոս, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առտուն, Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible]
Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.
[illegible] 245 [illegible] 175 [illegible]
[illegible] 516 [illegible]

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանող [illegible]

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքթորիան	10500	[illegible]	3500
Արմէնիան	10500	[illegible]	3500
Քէսթրիան	10500	[illegible]	3000
Լանքասթրիան	9000	[illegible]	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	[illegible]	3500
Քոլոմպիան	8000	[illegible]	3500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2000
[illegible]	3700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3500		

[illegible] 24 ժամ [illegible]։

[illegible]
ԷՏՎԱՐ ԼԱՑՈՆՏԻՆ
[illegible]
500 [illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

[illegible] ամիսը երկու անգամ կը բանին
Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	[illegible]	3338
Քամփանիա	12950	[illegible]	3845
Ուլթոնիա	8845	[illegible]	2936
[illegible]	8158	[illegible]	2935
Էթրուրիա	8120	[illegible]	2559
Սէրվիա	7392	Ալէփփօ	2181
Օրանիա	7269	[illegible]	[illegible]

Դիմել առ ՃՕԼԻ Ե ՍԻԿԸՐ
Joly et Seager
[illegible] խան, թիւ 6, 7, 8 [illegible]
[illegible] 255

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի Փօրթոյի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք։

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Ամասիս	3000	Նեֆթիս	2400
Թէպէս	3000	Օսայրիս	2350
[illegible]	3000	[illegible]	2350
Մեմֆիս	3000	Սեթի	2000
[illegible]	3000	Կարնակ	1500
Օսմանլը	3000	Խէոփս	1500
Մարէոթիս	2500		

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ Ե ԸՆԿ.
[illegible] խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ Ե ԸՆԿ.
194 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվրբուլ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ